

A magyar jövő komoly nemzeti teljesítménye:

LETELEPEDTEK a Hitachdut Olej Hungaria-falu lakói

Az új falut Komoly Ottóval nevezik el
Szerdán délelőtt nemzeti lobogókkal feldíszített karavánok indultak el az ország minden részéből Kommiut Bét irányába, ahol a HOH által alapított új falu lakói ünnepélyes keretek közt elfoglalták földjeiket.

A Kfár Bilu melletti országúton, a Káplán-kórházal szemben találtak egy felfelhagyott 15 teherautó és autót, hogy onnan folytasák útjukat Kommiut Bét felé.

A falu Migdál Gádtól 14 km-re északkeleti irányban fekszik, Negba és Irák-Szudán között. A falu a jövőben a Zichron Nátán nevet fogja viselni, Komoly Ottó, a Magyar Cionista Szövetség mártírhalált halt elnöke emlékére. Komoly Ottó héber keresztnéve ugyanis Nátán volt.

Zichron Nátán a Szochnut „Városról falura” akciójának keretén belül, az Ovéd Hácioni számára kijelölt területen fekszik és a HOH-központ szervező munkájának eredményeként jött létre. A falu alapítása a negyedszázados múltú visszatekintő HOH komoly teljesítménye. Ezt a ténnyt az ünnepélyes faluavatás alkalmából úgy a Szochnut, mint a kormány képviselői üdvözölő beszédekben kiemelték.

A faluavatás ünnepségének lefolyása
A faluavatás ünnepségét Szalavec Sándor, Zichron Nátán telepeseinek nevében héber nyelven nyitotta meg. Ezután Mose Kol, a Szochnut vezetője tagja méltatva az úttörő szerepet amelyet a HOH központja a moosáv létrehozásával teljesített. Kol kihangsúlyozta, hogy a HOH az egyetlen olé szervezet, amely kellőképpen megértette és magáévá tette az olé begyökerezésének fontosságát.

Eredményes munkájával sikerült olyan nagyszámú telepet beszervezni a „Városról falura” akció érdekében, amelyhez hasonló eredményt egyetlen más intézmény nem mutathat fel.

76 gyermek az új faluban
A szónok meglepéssel állapította meg, hogy Zichron Nátán új telepesei közül sokan beszélnek héberül és abbéli reményének adott kifejezést, hogy a falu második generációja — a meglévő 76 és az eljövendő gyermekek — lesznek a szülők legjobb héber tanítói.

A faluavató ünnepélyen még a körzet telepeseinek vezetője, a Szochnut települési osztályának vezetője, a szomszédos kibucok delegációjának képviselője és a faludzsai körzet vezetője. Mindnyájan kihangsúlyozták a HOH dicsőretreméltó munkáját az új telep létrehozásában és megígérték a jó szomszédai támogatásukat az új moosávnak és lakóinak.

Dr. Nátán Sándor, a H. O. H. országos vezetősége nevében megemlítette, az új telep létrehozása a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy

a magyar nyelvterületről származó tömegek részt vesznek az ország építő munkájában, az első köztársasági miniszter volt, akik a „Városról falura” akció hívására otthagyták a várost,

Magyarszármazású, 38 éves, kiváló tanulmányos, luxuskassza, nyolc éve tartózkodik az országban, kitűnő körülmények közt, feleségével és két gyermekével, jellems láng, esetleg örvény, vagy elvált asszonyt.

IGHUD HALEVAVOT
názuságkövetítő iroda,
vezető: ALIZA
Tel-Aviv, Petach-Tikva út
38. sz., Tachana Merkázitnál, B. Hadarrai szemben
D. e. 12-2. d. u. 6-9-ig.

2 Uj Kelet 1953 VII 31

Elfelejtette,
hogyan van a zsebében

A rendőrség tegnap letartóztatott egy turistát, aki Németországból, nyugat-német útlevelel rokonainak látogatására érkezett. A turista Luddon hagyta egyik bőröndjét azzal, hogy túlságosan nehéz és nem tudja magával vinni. Másnap megjelent a vámhivatalban a turista rokona. Jelenlétében az egyik vámtisztviselő felnyitotta a bőröndöt, amelyben hat rend ruha volt. A ruhák zsebében kutatva, az egyikben 500 dollárt, a másikban pedig 100 izraeli fontot találtak. A rokont őrizetbe vették és megvesztegetés vádjával indítottak eljárás ellen. Felajánlotta a tisztviselőnek, hogy tartson meg magának 100 dollárt és vegye el a 100 fontot is, a többivel pedig engedje őt haza.

A turistát szállodájában tartóztatták le. Amikor felszólították, hogy adjon magyarázatot, azt mondotta, hogy Németországban rendszeresen hord magánál devizát és úgy látszik elfelejtette, melyik ruhájában van a pénz, így került a bőröndbe. A rendőrség nem volt tekintettel a turista gyenge emlékezőképességére és csempészéssel vádolja. A letartóztatott már harmadik ízben jár Izraelben.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Elfelejtette,
hogyan van a zsebében

A rendőrség tegnap letartóztatott egy turistát, aki Németországból, nyugat-német útlevelel rokonainak látogatására érkezett. A turista Luddon hagyta egyik bőröndjét azzal, hogy túlságosan nehéz és nem tudja magával vinni. Másnap megjelent a vámhivatalban a turista rokona. Jelenlétében az egyik vámtisztviselő felnyitotta a bőröndöt, amelyben hat rend ruha volt. A ruhák zsebében kutatva, az egyikben 500 dollárt, a másikban pedig 100 izraeli fontot találtak. A rokont őrizetbe vették és megvesztegetés vádjával indítottak eljárás ellen. Felajánlotta a tisztviselőnek, hogy tartson meg magának 100 dollárt és vegye el a 100 fontot is, a többivel pedig engedje őt haza.

A turistát szállodájában tartóztatták le. Amikor felszólították, hogy adjon magyarázatot, azt mondotta, hogy Németországban rendszeresen hord magánál devizát és úgy látszik elfelejtette, melyik ruhájában van a pénz, így került a bőröndbe. A rendőrség nem volt tekintettel a turista gyenge emlékezőképességére és csempészéssel vádolja. A letartóztatott már harmadik ízben jár Izraelben.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

Ugyancsak heterjesztik rövidesen az állandó szolgálatot teljesítő katonatisztek nyugdíjaztatásáról szóló törvényjavaslatot is. A törvényjavaslat értelmében a katonatisztek, ha elérték egy bizonyos korhatárt (amely rangok és fegyvernemek szerint változik), nyugdíjat kapnak.

Az állami tisztviselők nyugdíjörvényének elfogadásával 1954-ben a fixizetések összes kategóriái biztosítva lesznek öregségi nyugdíjra.

KARTELLBE LÉPTEK A SZÁLLITÓVÁLLALATOK

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A Táchbura, Jáél és Shelev, szövetkezeti szállítványozási vállalatok tegnap közölték a sajtó képviselőivel, hogy kartellbe léptek és hajlandók a megállapodásba további cégeket bevonni. J. Szapir közlekedési miniszter közlése után kötötték meg a megállapodást, amely szerint a kormány meg fogja szüntetni a szállítványozási tarifák ellenőrzését. A kartell célja elkerülni az üzleti versenyt az egyes vállalatok között.

Értesülésünk szerint a kartell-tervet már két hónappal ezelőtt felvetették, amikor első ízben merült fel az ellenőrzés megszüntetése a lehetőség.

A szövetkezeti központ és a szakszervezeti tanács tegnap közös bizottságot küldött ki a szállítványozási tarifák felülvizsgálására, amely — egy előzetes határon — a szállítványozási tarifának 15-20 százalékkal való felemelését fogja indítványozni.

HAIFAI UTMUTATÓ

Hajfestés amerikai festékekkel!
Legmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARO ILLA vez.
Epilláció, elektr. rántalanítás.
GISELLE HAIFA,
Herzl u. 61.
NOI FODRASZ-SZALON. TEL. 4739.

Ételben-italban TISZTASÁGBAN
KISZOLGALASBAN
Haifán a TALPIOT-étterem vezet. HERZL 61

OCCASION LOUVRE HERZL UTCA 24
VESZ ÉS ELAD:
kristály, porcelán, kő,
szőnyeg, ékszerek.
TELEFON: 2000.
PÉNZT KÖLCSONOZ:
arany, ezüst, orrillanra
és egyéb értéktárgyakra.
(Bejárni az udvarról is.)

MESTERKÖNYV
IRATOK, OKIRATOK, fordítások, levelezés, beadványok konzultációkhoz, külföldi hagyaték ügyek;
HOFFMAN, HAIFA, GIDEON-U. 2/II.

NOI FODRASZ SZALON
HAIFA, Sapira 13
Telefon: 2594.
modern kozmetikája
MANDL GABI VEZETÉSÉVEL
Arcpolás. — Szörtelenítés.
Epilláció.

PÉNZT
Aranyért, ezüstért és ékszerért
Lombard-House-Hadar HAIFA,
Herzl 16
Technikum-épületomb

PÉNZT FOLYOSÍT MINDEN ÉRTEKRE,
ELŐNYÖS FELTÉTELEKKEL
LOMBARD, TALPIOT HAIFAN,
HERZL 61
Vezetők: ERDŐS L. és STÖSSEL
II. lépcső-
ékszerész (Kolozsvar)

SELYMEK TISZTASÁGBAN KENDŐK
BUTORKRETONOK AZ UJONNAN MEGNYILT
DIZZA-nál GRÜNBERGER HAIFA
ELIEZER és TSA HERZL 52

Haifai mozik műsora:
ORAH (tel. 4017 - Léghűtés): DON CAMILLO
KIS VILAGA. — Fernandel. — Francia film
írvit, angol fordítás

AMFITEATRUM (tel. 4018). Izraeli bemutató: MOLLY
Gertrude Berg Philip Loeb

EN-DOR (tel. 3421): Szombat, vasárnap, hétfő:
RIO RITA. — Abbot & Costello, Kathryn Grayson
Kedd, szerda, csütörtök: WHISTLE STOP
George Raft, Ava Gardner

HADAR (tel. 2509): MATL DER SCHNEIDER.
Nagy zenés jiddis film, a hírneves tenorral,
Chaim Taubertel

ACMON (tel. 3003): A KANTOR FIA. — Moshe Oysher

ORION: UNDERCOVER. J. Clements, M. Wilding

ARMON (tel. 4848): REBECCA (A Manderley-ház
asszonya). Daphne Du Maurier regénye nyomán.
(2. hét) Laurence Olivier, J. Fontaine, G. Sanders

GAL-OR: BARATOM, ERNA. — Dean Martin, J. Lewis

Külföldre készül utazni?
JOBBA
GYORSABBAN
OLCSÓBBAN UTAZIK
LION TOURS
UTJÁN
HAIFA, BANK-U. 5. II. em. Telefon 3112.
Időt nyer, ha velünk tanácskozik!

DAPHNAVAL
jobban
UTAZOL !!

DAPHNA
UTAZÁSI IRODA
HAIFA • JAFFA 5.43
TELEFON: 3093

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

HAIFA
CIPRUSI KIRANDULÁS

A haifai helyi csoport által rendezett Földközi-tengeri hajóút Ciprus szigetére való kirándulással a megvalósulás stádiumába jutott. A kirándulás időpontját véglegesen megállapították és pedig szeptember 4-5-6, azaz indulás Haifáról szeptember 4-én, pénteken délután, Ciprus szigeten, visszatérés Haifára 6-án, vasárnap a reggeli órákban. A HOH minden igyekezete az volt, hogy tagjai és vendégei számára minél előnyösebb feltételek mellett tegye lehetővé ezen különleges kiránduláson való részvételt. Az összes helyi csoportok iródi részletes felvilágosítással szolgálnak. Mindazok, akik már eddig jelentkeztek, jelenlegnek meg újabb az összes feltétel megismerése és a szükséges iratok leadása végett. További érdeklődők, akik a kirándulásban résztvenni szeretnének, jelentkezzenek minél sürgősebben, mert a jelentkezési határidőt rövidesen lezárjuk.

AFULA

A H. O. H. arafai helyi csoportja I. évi augusztus 3-án, hétfőn este 8 órai kezdettel a Carmel-kávéház (Afula - Egged mögött) kerthelyiségében műsoros baráti összejövetelt rendez, amelyre Önt, b. családját és vendégeit szívesen látjuk. — Rendes polgári kávéház árak, díjtalan belépés.

A vezetőtag

TEL-AVIV:
Adomány
„Gál Péter” alap javára.

A Nyiregyháziak Egyesülete 100 (egyszáz) fontot adományozott a „Gál Péter” alap javára és ezáltal az alap 600 fontra emelkedett. A „Gál Péter” alap tudvalevőleg a HOH Gemilut Chesed pénztára kezelték, amely kamatmentes kölcsönök nyújtásának szolgálatára szolgál. Az alap kezeltetésére további adományokat köszönettel fogad.

A nyiregyháziak figyelmébe.

A Nyiregyháziak Egyesülete felhívja a Nyiregyháziak szervezetét, akik kamatmentes kölcsönre igényt tartanak, ehhez kérésüket Löwy Somo vagy Biech Lajos vezetőségi tagoknak juttassák el.

NAHARIA:

Értesítjük tagjainkat, Naharia és környékén lakó magyar származású zsidókat, hogy augusztus 7-én, péntek este a nahariai Amudar síkban lévő Tolbin cs. vészházban este 9 órakor a HOH országos központja társadalmi törvényeket rendez a halálbüntetés kérdéséről.

A társadalmi törvények bíróságának elnöke Rosenfeld Sándor, tagjai dr. Szántó és dr. Sommer. Védők: dr. Hermann Dezso. Ugyász: dr. Kaszner Rezső. Tanúk: Sauer Sándor, dr. Welsz Oszkár, Grünfeld Benjámin és Pásztor Béla.

Részvételi díj házaspároknak elővételben 1.600 font, pénztárnál személyenként 1. font.

Nahariai helyi csoport vezetősége.

A KARMEL legközpontibb helyén 2 szobás — hallos, csukott teraszos
luxus-lakás
rendelések, iródnak is alkalmas, kiadó.
STERNBERG SIMON ES FIA.
Haifa, Herzl-u. 29.
Tel. 3245 és 3715.

Biztos egzisztencia!
Nagy bevételre rendelkező vagyisztitá-gyűjtő, Haifa a forgalmas pontján, a t. a. d. 1.500. — font tőke szükséges. Érdeklődők írjanak angolul vagy németül: „7/108” jellegre a haifai riókirándóba. Szapira 13.

Az új izraeli egyetem

Beszélgetés Joél Pálgival, az El-Al aligazgatójával a lökhajtásos motorok alkalmazásának új megoldásáról

Az amerikai Mizráchi-szer vezet által tervezett Bár-Ilán Egyetem, amelynek alapkövetélete a múlt vasárnap zajlott le Rámát Gán kies határában, érdeklődést és vitát váltott ki az egész országban. Mert hiszen természetesen, hogy a lakosság egyik részének helyesítésével szemben felvetődik az a kérdés, vajon egyáltalán szükséges van-e a mi kis országunkban egy második egyetemre és ha igen, mi okból?

Miként keletkezett ez a terv, amelynek kivételével az amerikai mizráchisták, akik az alapkövetéleknél számot küldötték, voltak képviselve, olyan nagy erővel láttak hozzá?

Olyan férfiak körében született meg egy izraeli vallásos alapon álló egyetem alapításának eszméje, akik az Egyesült Államokban már évtizedek óta nagy sikerrel működnek a főiskolai oktatás terén. A Mizráchi vezető emberei annakidején két newyorki jesiva fuziója révén megalkották a híres kovnovi rabbiról, Rabbi Jichák Elchánán Spektorról elnevezett modern elgondolás alapján felépített nagy jesivát, amelyből lassanként az állam által elismert és a doktori cím adományozásának jogával felruházott Yeshiva-University, tehát egyetem alakult ki. Ez a főiskola azonban már nem elégett meg a rabbinikus tudományok művelésével, hanem az oktatás körébe bevonta az összes tudományokat. A nációk által elnyomott Európából menekült számos tudós — köztük a miskolci származású Prof. Heinrich Neumann, bécsi egyetemi tanár, világhírű fülspecialista — kapott itt katedrát.

Jelenleg a Yeshiva-University 30 millió dollár költségvetéssel egy orvosi fakultás megalapítását készíti elő, amelyen különben az egész amerikai zsidóság részt vesz a legszűkebb reform-zsidókat beleértve. Persze hozzájárul ezen kétségbe az a körülmény, hogy az Egyesült Államokban a diákoknak az egyetemre — különösen pedig az orvosi fakultásra — való felvételénél a zsidókat hátrányban részesítik, úgy, hogy bizony nagy számban vannak tehetséges zsidó ifjak, akiket nem vesznek fel az egyetemre — a szabadság országában. New York városa különben egy vadonatúj nagy kórházat tervezett a felállítandó orvosi egyetem rendelkezésére egyetemi klinika céljaira.

Ez a jesiva-egyetem nagy mérvben járult hozzá az északamerikai vallásos zsidóság presztízisének emeléséhez és ez érlette meg a Mizráchi vezető embereiben azt az eszmét, hogy itt Izraelben ahol — éppen úgy, mint az Egyesült Államokban annak idején — a vallásos elem az intelligenciát csak kis számban tartja, newyorki példára, de országunk körülményeihez hozzáidomítva, teljes egyetemet állítsunk fel, amely vallásos légkörben szívetítse az ifjúságnak az akadémiai tudást, az országnak tanárokat és szakembereket neveljen és egyben vallásos intelligenciát teremtsen Izraelben. Ezenkívül pedig adjon alkalmat a gátlástalan, főképpen amerikai zsidó ifjúságnak, hogy egyetemi tanulmányait Izraelben vallásos atmoszférában végezze el.

A Bár Ilán-Egyetem alapkövetételeihez

Írta: Dr. B A T Ó J O M T O V

Az egyetem, amelynek alapítását összekapcsolták Rabbi Mair Bár-Ilán (Berlin), a nagy Mizráchi vezér emlékével, az alapkövetételei prospektusa szerint arra törekszik, hogy „az emberi kultúra minden terén a tudományos kutatást és Izrael felépítését a Tóra szeretetének szellemében ápolja.” Az alapítók kihangsúlyozzák a zsidó és általános tudás együtartozását és oszthatatlanságát. Ők nem tesznek különbséget „vallási” és „profán” tudomány között és a tudomány minden szaka között harmoniát akarnak teremteni. Ezzel a programmal megdől az az elterjedt, mely szerint érthetetlen volna, ha az új egyetem csak zsidó tudományokkal foglalkoznék.

Érdekes különben az, amit tekintetben dr. Aron Barth a Bank Leumi le-Jisraél vezérigazgatója mesél. Nagyjából, dr. Azriel Hildesheimer rabbi, már száz évvel ezelőtt kismartoni jesivájában reggel például a Talmud Giti traktátusát adta elő, 10-től 12-ig Sophokleés, Herodotó és Thukididés olvasta tanítványaival görögül, azután pedig Tacitust és Horatiust latinul, majd pedig délután talmudi leckét adott Chulin traktátusából.

Míg a jeruzsálemi egyetem felépítése kompromisszumot jelent az európai és az angol-szász egyetemek struktúrája között, addig a Bár Ilán-Egyetem tisztára az amerikai college-egyetemek mintájára épül fel. Négy fakultása lesz: zsidó tudományok (Talmud, Tóra, midrás, zsidó történelem, továbbá, mint fakultatív tantárgyak: az eretikonizáció, a cionizmus és az állam alapításának története, végül héber nyelv és irodalom, társadalomtudomány (szociológia és nemzetgazdaság), természetstudományok (biológia, fizika, vegytan és matematika), modern filológia (egyelőre angol és francia nyelv és irodalom). Mellesleg mondván, ha az ember megnézi ezt a tanulmánytervet, akkor veszi csak észre, mennyire hátréba szorították az utolsó felévszádban a modern természettudományok az egykor annyira fontos klasszikus filológiát a latin és görög kultúrával együtt.

Az a diák, aki bizonyos szakra szánta rá magát, kell hogy mellékszakkot is válasszon, de bármilyen szakos legyen, kötelező még Talmudot, Tenachot és zsidó történelmet is tanulni. Az egyes fakultások már kész tantervet mutatja különben, hogy gyakorlati tudások dolgozták ki minden részletében. A tanterv toborzása már meg is kezdődött és megindultak a tárgyalások több vallásos zsidó tudóssal, akik jelenleg amerikai egyetemen adnak elő, köztük Jeruzsálimi Ginzburg professzorral, a híres matematikussal. A főiskola élén dr. Pinohász Churgin, a newyorki Yeshiva-University elnöke fog állani, aki feladta ottani állását, hogy a Bár Ilán-Egyetem megalapítását és vezetését vegye át.

Az egyetem maga a Tel-Somer felé vezető úton, Bné

Brák és Rámát Gán határában, szántóföldek és virágzó narancsok között, a Keren Kajemet földjén fog felépülni. Az első öt épület, köztük az internátus is természetesen az év leforgása után készül el, míg további négy év után a college tanítóképzővel, esti továbbképző tanfolyamokkal és mezőgazdasági iskolával akarják kibővíteni. Így lassanként épül majd fel az egyetem, amelynek magasabb tanfolyamai csak végül fognak majd megnyílni.

Egyelőre kis arányban tervezik az egyetem működésének kezdetét: kétszáz hallgatóra számítanak az első esztendőben, akiknek jelentős része amerikai diákokból fog rekrutálódni.

Néhány hónappal ezelőtt Tel-Aviv városának védnöksége alatt intézmények és közéleti egyenlőségek ülést tartottak, amelyben rámutattak arra, hogy a mostani nehéz időkben a telavivi szülők képtelenek gyermekeiket a jeruzsálemi egyetemre küldeni, mert nincs módjukban őket ott eltartani. Ennek következtében elhatározták, hogy Tel-Aviv saját egyetemet állít fel, amivel azután az egész probléma teljes megoldást nyer.

A szülők panasza bizonyára jogosult, de annak orvoslása abban állana, hogy Jeruzsálemben a telavivi diákok részére nagy internátust kellene alapítani, amelyben a rászorult ifjak olesó pénzben lakást és ellátást kapnának. Hogy tud Tel-Aviv városa, amelynek anyagi helyzete nagyon is kedvezőtlen és amely csak nagy nehezen tudja alkalmazottait fi-

zetni, arra az elhatározásra jutni, hogy saját egyetemet fog felállítani? Nem ideológiai okokból, hanem csakis azért, mert a szülőknek nehézségeik vannak Jeruzsálemben diákoskodik gyermekeiknek ellátása körül. Ugy sejtem, hogy a kezdeményező körök, amelyek különben nem árulták el, hogy honnan veszik majd a szükséges pénzt, nincsenek teljesen tisztában azzal, hogy mibe kerül ma egy egyetem felállítása és fenntartása.

Ennek ellenében vannak olyanok, akik azt vélik, hogy számos telavivi szülő, akik nem is annyira vallásosak, avagy egyáltalában nem tartoznak a tradíció hívei közé, el fogják gyermekeiket küldeni a Bar Ilan-Egyetemre, hiszen reggel elmegy a diák Tel-Avivból Rámát Gánba és délután hazatér onnan, úgy hogy a szülői házban el lehet továbbra is. Olyan megoldás ez, amely mélyebben gyökerezik a gyakorlati életben, mint a fellegetheto szárnyaló telavivi egyetem-alapítási terv.

Ki a megmondhatója annak, hogy a Bár Ilán-Egyetem alapításának terve, hogyan és miként fog megvalósulni, vajon ugyanolyan sikerrel fog-e járni, mint a newyorki anyaintézet működése? Mindenesetre az az bizonyos, hogy az érdekes tervről van itt szó, amely világosan mutatja azt, hogy a hagyományhi zsidóság az utolsó században óriási fejlődésen ment keresztül. Emlékezzünk csak Magyarországra, ahol még nem is olyan régen a hivatalos ortodox felfogás szerint mindenki gyanus volt, aki egyetemnek csak a közelébe jutott. Ez a felfogás már Németországban és Amerikában csodott mondott, de még inkább kell, hogy teljességében megváltozzék Izrael országában.

Sztalin kulisszatitkaiból

Az alábbiakban kezdjük közzéadni Kishont Béla hallatlanul eredeti cikksorozatot, amelyben Sztalin intim magánéletén keresztül a pszichoanalízis legnépszerűbb eszközeivel mutatja be a sztálini-rendszer ürdögi precizitását, amely az egyik legjellemzőbb vonása volt a sztálini korszaknak.

Joszef Visznojeorovics Dsugasvilli Sztalin Joszef Oroszországban látta meg a napvilágot, mint szegény csecsemő. Anyja diplomás mosónő volt, apja matroz, de leütött valakit hajókötéllel és ezért korán nyugdíjazták. Innen ered a koravén gyerek turbulens kisebbségi érzése, amely végigkíséri egész életét.

A vastag szemöldökű, kis Sztalin ugyanis nem tud hegedülni. Iskolatársai csúfolják. Ekkor a gyermek elhatározza, hogy bosszútáll mindazokon, akik tudnak hegedülni. Hatéves korában apjának küldött levelében írja: „... majd ha én leszek a világ ura, akkor röhegve megsemmisítek mindent, ami szép és jó.”

Apja leint. Nyolcéves korában megszökik hazulról. Elköt egy lovat és belevágta az éjszakába. Álmosan, vasraverve hozták haza.

Apja értelmes ember. Nem veri agyon. Látja a lelki erupciókat és a traumákat, amelyek a gyermek lelkében dűlnak és egy csütörtök este kihívja az erkélyre: — Figyelj ide, Sztalin fiam — mondja neki — vagyont nem hagyhatok rád, mert az nekem is kell, de egy tanácsot adhatok, ami többet ér a cári kincseknek: igyekezzél minél több sikert elérni az életben! Óvakodj a kudarcotól, mert ez a siker legnagyobb ellensége! Ez a boldogulás kulcsa! Most pedig menj...

A fiú ekkor már folyékonyan beszél oroszul és eredetiben olvassa Dosztojevszkij. És hamar észreveszi, hogy a diákok szeretik a törökmezt. Csakhamar lelkes kispártot gyűjt maga köré és kacsintgatni kezd a szakszervezetek felé. Gyakran látni löversenyeken. A nyurga, mongolbajszú fiú jó lóra tesz.

A szakszervezet visszakacsint. Gyűlik a pénz a pártkasszában. De ez még nem a végső cél. A világhírnév események általában hátulról jönnek. Az agresszív, lomha örmény tizenhatéves korában feltűnő hajlamot áru el a nők iránt. Végy egy zömök férfit, képezd ki marxista műveltséggel, adj hozzá öt rész vodkát, dobj be melléje egy kétszázmillió leigázott bírdalmat — és a cikket le fogják közzélni.

Sztalin beférkőzik Malenkov bizalmába, aki szívesen látja, mert mindketten erős dohányosok. Ebben a minőségben jelenik meg Joszef Visznojeorovics D. Sztalin Joszef életének színpadán Goldsteinné, a trafikos özvegye. A nő feltűnően mutatós és tudja dobálni magát. A Politbüro nem nézi jószemmel a dolgot. Mikor a botrány elsimul, Sztalin már nem bírja a kiskereskedői bizalmát.

Ekkor bugyognak fel a traumák. Sztalin elérkezettnek látja az időt, hogy leszámoljon ellenfeleivel. Megindulnak a kirakatpercek. Bucharin száműzetésbe megy Mexikóba, Molotov feje lechull...

(Vége)

Ugy az Izrael, mint a külföldi sajtóban nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy az El-Alnak sikerült megtalálnia a lökhajtásos motorok újszerű alkalmazásának módját, amely állítólag komoly fordulatot jelent a repülés technikájában. A lapok azt is megírták, hogy az eredményhez vezető kísérletek kezdeményezője Joél Pálgival, az El-Al aligazgatója volt.

Az El-Al telavivi igazgatósági szobájában ülünk Joél Pálgival, aki elmeséli nekünk a nagy port felvert vívmány történetét. Joél Pálgival előbbi nevén Nussbacher Endre, nem ismeretlen a magyarjku jisivu előtt. Az erdélyi chalucmozgalomból alijázott és a Jordán-völgyi Máágán kibucnak volt éveken át a tagja. A második világháború alatt hadnagyi rangban szolgált a palesztinai angol hadseregben. Ott képeztek ki ejtőernyősé és résztvett az eretjonizáció ejtőernyősök csoportjában Szemes Chanával együtt.

A deportálás idején eljutott Budapestre, ahol a nációk elfogták. Ezer életveszély árán menekült meg a gyilkosok kezéből. Elment a később megírta „Ez jött a fergeteg” (Ruach gedol báa) című riportregényében, amely a háború utáni idők egyik nagy héber könyvsikere volt.

Ezzelal egészen új oldalról ismerjük meg az egykori chalucot és ejtőernyőst: mint invenciózus üzletembert, akinek ötlete a lökhajtásos motorok újszerű alkalmazása terén komoly fejlődést ígér a repülés világában.

Mindenekelőtt tisztáznunk kell valamit: nincs szó új felfedezésről, mint ahogyan a lapok írták, hanem a repülésben évek óta ismert lökhajtásos motor új alkalmazási módjáról — kezdi Joél Pálgival. — A lökhajtásos motor nem egy ember tájalmánya. Az angolok már a második világháború során alkalmazták. Sir Frank Weethle, angol mérnök szerkesztette az első lökhajtásos motort, amelyet „Kisérletnek” nevezett el. (Ez a mérnök Erec Jiszraélben is járt a második világháború alatt). Sőt a németek is lökhajtásos motorokat szereltek fel V-1 és V-2 néven ismert repülőbombáikra. — magyarázza Pálgival, majd így folytatja:

Ezek a motorok azonban még nem voltak tökéletesek. A probléma ugyanis a repülőgépek teherbíróképességének maximális kihasználásában rejlett, amelyet a rendszeres motorok nem tettek lehetővé. A propelleres gép ugyanis eljutott teljesítmőképességének maximumáig. Ez idő- és pénzvesztést jelent, mert a repülőgépek építmenyühöz viszonyítva, csak lényegesen kisebb terhet voltak képesek eddig felvenni. — Sidorovszky francia zsidó mérnöknek legutóbb sikerült olyan lökhajtásos motort építenie, amely lény-

gesen növeli a kétmotoros repülőgépek teherbíróképességét.

— A legfőbb problémát azonban a szigetelőanyag tökéletlensége okozta. A lökhajtásos motor ugyanis 1200 — 1300 fok hőt fejleszt, melynek egyetlen fém sem tud ellenállni. Számos külföldi repülőgépgyártó foglalkozott hosszú időn át a probléma megoldásával. Csaknem eredménytelenül. Csapán részleges megoldáshoz jutottak el.

— Hogyan jött rá az El-Al a megoldásra?

— Sokat törtem a fejemen a problémán — válaszolja Pálgival. — Körülbelül egy évvel ezelőtt indítványoztam az El-Al vezetésének, hogy kezdjünk el bizonyos kísérleteket a probléma megoldására. A kísérleti munkák irányításával dr. Erik Schatzky holland zsidó mérnököt bíztuk meg, aki technikai tanácsadója volt az El-Al-nak a repülőgépgyártás megalkotásakor. Dr. Schatzky körülbelül fél évvel ezelőtt newyorki üzemiükben 12 mérnökkel és technikai tanácsadóval hozzalátott a kísérletekhez. Ez év július elején fejezték be munkájukat. Megtálalták a probléma megoldását. Franciaországban ugynevezett légi alagútban most próbálják ki a lökhajtásos motort a mi megoldási terveink alapján, amelyeknél új eljárásal ellenőrzik az összes légi hatásokat. Egyelőre nem lehet erről többet közölni a nyilvánossággal.

— Mi az előnye a lökhajtásos motornak?

— Elsősorban: 5 százalékos többletkiadás mellett körülbelül 80 százalékkal kevesebb teherbíróképességet. Egy 15 tonna súlyú kétmotoros gép amely eddig 4 tonna terhet tudott felvenni, lökhajtásos motorral 7 tonnát lesz képes szállítani. Ez a költségből néhány százezer dollár bevétel-többletet jelent évente az El-Alnak. Az új motor egyben fokozza a repülőgépek sebességét is — magyarázza Pálgival.

— Szándékában áll az El-Alnak eladni a találmányt más repülőgépgyártóknak?

— Mint mondtam, a lökhajtásos motor egymagában nem egy ember találmánya. De találmányi védjegyünk van a tervekre, amelyek az új megoldási módot tartalmazzák. Ezt a megoldást elsőnek az El-Al találta meg. Néhány külföldi repülőgépgyártó, köztük az amerikai légi haderő is, érdeklődik a megvétel iránt. Mindenesetre az El-Al lesz a világ első és egyben legkisebb repülőgépgyártója, amely új formájában alkalmazni fogja a lökhajtásos motort.

— Mikor adják át a használatnak az új találmányt?

— Körülbelül egy hónap múlva — válaszolja Pálgival. Egyelőre azonban csak teherszállító gépeinken alkalmazzuk. Ha itt beválik, átterítünk a személyszállító gépekre is.

D. Eliseva

KÉTSZEMÉLYES PATENT SZAPA csak 135.— font
Nagy választék különböző kárpitozott bútorokban
ELSŐRENDE MINŐSÉG! • OLCSÓ ÁRAK!
JAJFA, Sderot, Jeruzsálim kárpitozóüzem. 24 (Bejárati az épület tulsó oldalán.)

Nagy konzervgyár halkonzerváló szakembert KERES
Kizárólag elsőrendű, gyakorlatlaltal rendelkezők írásbeli ajánlatát kérjük előbbi munkahelyek megjelölésével.
ADVERTISING GERSON BEN, TEL-AVIV, ALLENBY 51. SZ. „2903” SZÁMRA.

szónyegek szakszerű javítását, tisztítását vállalja.
PERZSASZÖNYEGSZÖVŐDE.
ELOFESTETT SZAKSZÖNYEG! • KÉZIMUNKAFONAL!
LASZT, TEL-AVIV, SHEINKIN 14.

MIRJAM KÖZMETIKA
T. A. Hájárkon 44. szám.
értesíti t. pácienseit, hogy aug. 7-től sepi. 2-ig zárva tart.

Iparvállalatban, mezőgazdaságban, mosásván jártas
mérlegképes könyvelő
és szervező munkatárs, héber tudással, munkahelyet váltogatna. „2083” jellegre a Kfau. hivatalba.

MIT IR A VILÁGSAJTÓ

INDOKINA

A koreai fegyverszünet után a világ közvéleménye kettőzött érdeklődésével fordul Indokina felé. Az alábbi helyzetképet a Newsweek július 27-i számából vettük. Főcírcímében elkerülése végett talán helyesebb leszögezni, hogy Vietnam a francia-barát és Vietminh a franciaellenes kommunista csapatok és területek gyűjtőneve.

„Rien ne va plus” sóhajtottá útonnan egy krupie Saigon egyik mamut-játékaszinójában és a pergő elefántcsontgolyó kiköt a rulett-kerék valamelyik számán. A közönség nagyrésze csalódottan mordul fel, csörögnek a zsetonok és egy francia civilruhás rendőrtiszt undorodva jegyzi meg. A kaszinó jövedelmének nagyrésze kommunista zsebekbe vándorol.

A vietnamiak nem tagadják, hogy valóban fizetnek illegális adót a vörösöknek. Miért? „Hogy ne zárják be a kaszinókat, Ho Csi Minh győzelme esetén”, jelentette ki egy kaszinó-tisztviselő minden kérés nélkül.

Saigonban, mely kínai testvérvárosával, Cholonnal, kétféle lelket számol, pezsgés az élet. A vörös gerillák gyakran működnek közvetlenül a város környékén és az embernek mégis az az érzése, hogy a háború ezer mérföldnyire van a várostól. Kifogástalanul öltözött katonákban lévő vietnami fiatalberek vadonatúj amerikai kocsikon (melyek csak a feketepiacon kaphatók négyezer forintért) suhannak a fűtökön. Karcu, esinos lányok patyolatfehér ruhákban korzóznak a divatos üzletekkel és árnyas fasorral szegélyezett bulvárokon. Annyi az ópiumbarlang mint Párizsban a bisztró. A bordélyházak előtt az utcán állnak sorban.

Intrikák a külcsépek mögött. — Vietnam magatartása nagyjában a következő: „Harcolunk ugyan a franciákkal, — de végülünk a függetlenség”. Bár a franciák — legalább is papíron — már csaknem teljesen lemondtak szuverén jogaikról, az általános benyomás az, hogy a nagy ütőkártyák még Párizs kezében vannak. A vietnami vegyestörvényeszek például még nem itélkezhetnek francia állampolgár felett. A piastér nemrég, de már nagyon esedékes leértékelése, a vietnami kormány megkérdése nélkül történt. Hivatalos szerződéseken a francia tisztviselők az első sorban állnak, a vietnamiak hátul. Magaerangú francia tisztok bűg, szíriás motorbiciklis testőrökkel vágtatnak végig a városban.

Ezek apróságok, melyek alkalmasint rövidesen meg fognak szűnni. Ami nem kerülne a franciáknak semmibe sem és politikailag óriási osztatást fizetne. Mert a háború végső megoldása két harmadrésben politikai és csak egyharmadrésben katonai.

1949 óta a hivatalos párisi politika egy erős, francia-barát, nemzeti kormány létesítése, amely fokozatosan át fogja venni a hatalmat. De ezt a törekvést a helyi francia közép és alsó tisztviselők elszabotálják. Egy négytagú francia parlamenti bizottság, amely legutóbb bejárta Indokínát, a kormányhoz intézett „szigorú”, bizalmas” jelentésében a következőket írta: „Saigoni tisztviselőink teljesen el van merülve a hatalomhajszában és az intrikában.”

4 Új Kelet 1953 VII 31

A vietnamiak egyik legnagyobb problémája a vezetőegység hiánya. Senki nincs a vezérkarokban, aki az ellenfél Ho Csi Minh-ének dinamikus presztízsét megközelítené. Az államfő, Bao Dai, távoli királyi szimbólum marad, egyénisége közömbös és tekintélytel nem rendelkezik. Idejének javarészt vadászattal tölti Saigontól északra a dalati hegyekben. Márciusban a függetlenségi napon, fogadnia kellett volna a vietnami csapatok tisztelgését Saigonban. De 24 órával a revü előtt lemondta részvételét. Hatvan vad elefántot fedeztek fel a palotája közelében a hegyekben. A vadászat fontosabb volt, mint a parádé.

Bao Dainak állandó nézeteltérései vannak az egyetlen vietnami vezetőegységgel Nguyen Van Tam miniszterelnökkel. Bao Dai szerint Tam reformpolitikája túlgyors ütemű. A miniszterelnök az év végére akarja kitűzni az általános választásokat. Egy rendkívül ambiciózus földreform-programot már is folyamatba tett. Előrehaladott eszméi ellenére sok vietnami van azon a véleményen, hogy a miniszterelnök csak egyszerű sakkfigura, akit Párizsból mozgathatnak.

Tam alacsonytermetű, rövidnyírú, őszhajú ember, aki cápbőrrel készült makulátlan fehér ruhákat visel. Paraszt szülőktől származik, néptanító volt 7 évig, utána francia tisztviselő lett. Miniszterelnökségének

DERÜLT ÉGBŐL A VILLAMCSAPAS

Newsweek, július 27.

A langsoni kommunista garnizon, mely a Vörös Kinából érkező szállományok vietnami főgócpontra, 8 órákor szokott reggelizni. Ugyanerre az órára volt kitűzve július 17-én a francia ejtőernyős csapatok támadása is. Az amerikai segélyből ideirányított C-47-es repülőgépek és a fehér felhőkön át egymás után szálltak alá a francia, vietnami és északafrikai ejtőernyős zászlóaljok.

A támadók percek alatt bekerítették a garnizont és gyorsan munkához láttak. Felrobbantották a mészkö-

SZEREPCSERE

The New Statesman and Nation, július 25.

Mi sem figyelemreméltóbb mint az a teljes szerepcserre, mely Sztálin halála óta a Nyugat és Kelet között beállott. Az utolsó években a brit és az amerikai propaganda szószólói következetesen — és valljuk be, gyakran jogosan — állíthatták pellengére a sztálinista diplomácia rideg mozdulatlan-ságát és nyugodtan gúnyolhatták Molotov állandóan ismétlődő „nyot”-jét. A béke vagy legalább is a békés együttélés egyetlen akadálya, mondták, a szélsőséges orosz magatartás.

Sztálin elment és Sztálin után Beria; az egész kommunista világ forradalmi megrázkódtatásokon megy keresztül. A változások egyelőre kezdetleges stádiumban vannak, de általános irányuk kétségbevonhatatlan. A Kreml új emberei a diktátor-rendszer liberalizálására törekednek és igyekeznek enyhíteni a teljhatalmu állam követeléseit úgy a szovjet állampolgárral, mint a csatlós államokkal szemben. E belső szerkezeti változások egyenes következménye a nemzetközi téren tanúsított általános engedékeny politika is. Eme új külpolitika első kézzelfogható bizonyítéka Kína „hátra arca” volt a koreai fegyverszünet tárgyalásokon. Ezt követik a kollektivizálást megszüntető és a keletnémet és magyarországi

első évében csaknem teljesen kiirtotta a burjánzó korrupciót.

Tam ma 58 éves, naponta 7.15-kor kel fel és gyakran csaknem éjfélig dolgozik. Gialongi palotája mindenki előtt, legyen az paraszt, vagy tisztviselő, nyitva van. Őt fia van és ezek esténként néha felkeresik, vagy ő látogatja meg őket. Egyik fia, Van Hinh tábornok, a vezérkar feje; két másik fia életét 1946-ban a kommunista elleni harcokban. Mindegyik egy másik unokája hivatalos nála ebédre. Tam néha időt szakít magának versírásra is és több, mint 300 költeménye jelent meg.

Hogyan képzei Tam a háború megnyerését? — Tam a nagy falitérképre tekint és ezt mondja: „Elsősorban a falusi lakosságot kell ügyünknek megnyerni. Hazaszeretben és nemzeti érzésben utól kell érni a Vietminh-t. És ha majd véglegesen átvettük a hatalmat a franciáktól és meg lesz a nemzeti egységünk és akaratunk, saját feltételeink szerint fogunk tudni egyesíteni könti Ho Csi Minh-el.”

Azok részére, akik azt hiszik, hogy a nacionalista szellem meg tudja Indokínát menteni a kommunizmustól, az utóbbi hónapok legbülsőbb jele Paul Reynaud-nak francia miniszterelnökké választásától kinevezése. Reynaud kimerítő helyszíni terepszemléit tartott februárban és ma a teljes vietnami függetlenség legodaadóbb harcosa Párizsban.

pincékben tárolt lőporraktarakat, azután a hidakat és utakat, amelyeken a 10 mérföldnyire levő Vörös Kinából havonta 3000 tonna élelmiszer és hadianyag ömlik az országba. Utána nekiláttak egy 60 mérföldes erőteltet menetnek vissza a Tonkin déltáiban levő francia periméter felé. Friss csapatok kalauzták őket visszafelé. A végeredmény: 2 halott; elpusztítottak 5000 tonna hadianyagot, közöttük 1000 csehgyártmányú géppuskát, 60 szovjet teherautót és 75.000 gallon benzint.

iparosítás tempóját csökkenítő nagyjelentőségű határozatok, valamint a kisebb, de szintén fontos diplomáciai gesztusok hosszú sora, mely a múlt héten az Izráellel való diplomáciai kapcsolatok újrafelvitelében érte el tetőfokát.

A Nyugat nem méltányolja a változásokat

A kommunista politikában beállott forradalom, Sir Winston Churchill kivételével, ügylészik minden nyugati államférfit teljesen kétségbeesésbe hozott. Közvetlenül Sztálin halála után Eisenhower elnök nyilatkozott tett, melyben hajlandóságát fejezte ki a legmagasabb fokon való tárgyalásokra, az esetben, ha a kommunista konkrét tettekkel bebizonyítják, hogy őszinte békét kívánnak. Az elnök ajánlatát elutasították ugyan, de ennek ellenére az őszinte békeszándék bizonyítékai egymást követték. — Peking Syngman Rhee provokációjával szemben meglepő engedékenységet tanúsított és Moszkva folytatta kelet-európai liberalizációs politikáját, annak ellenére, hogy az amerikai pszichológiai hadviselés vezérkara mindent elkövetett, hogy a helyzet „halászi” célokból zavaros maradjon. Még a Pentagon (az amerikai hadügyminisztérium Washingtonban — a ford.) generá-

lisai sem tagadják, hogy azok az indítóokok, melyeknek alapján a nyugati felfegyverzést követelték, ma már nem állják meg helyüket. Ha a Vörös Hadsereg Nyugateurópában, vagy a kínai seregek Délkelet-Ázsiában veszélyeztetik is a világbékét, ezek a veszélyek ma már elmúltak, és pedig nem szóbeli ígéretek folytán. Szóbeli ígéretek jogosan lehet kétségbevonni, de a kommunista világ belsejében végbemenő nagy események irányára féltreérthetetlen.

A legnagyobb tévedésbe a nyugati államférfiak akkor esnek, amikor azt hiszik, hogy ez a nagy irányváltás kizárólag a nyugati felfegyverkezésnek köszönhető és annak a politikának, mely megvédte Délkelet-Ázsiát, megszerzte a NATO-t és, amely most Németország fel-fegyverkezéssel fenyeget. Kétségtelen, hogy a sztálini politika nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket és e tény felismerése hozzájárult az atmoszféra változásához. De aki komolyan tanulmányozza az orosz kommunizmus történelmét — vagy, ami ezt illeti az amerikai demokráciát — arra a következtetésre fog jutni, hogy ezeknek a nagy kontinentális államoknak a külpolitikája elsősorban a társadalmi erőktől és belső tényezőktől függ; alakításukban a külső események csak másodrangú szerepkört töltenek be. Sir Winstonnak igaza volt, mikor május 11-i beszédében kijelentette, hogy „egyes belső megnyilatkozások és nyilvánvaló hangulatváltozások sokkal fontosabb jelentőséggel bírnak, mint a külső események.”

Mik az igazi béke akadályai?

Ha ez az analízis csak hozzávetőlegesen korrekt, ebből az következik, hogy a Nyugatnak radikálisan és a legrövidebb időn belül revízió alá kell vennie jelenlegi politikáját. Most, hogy bebizonyosodott, hogy a Szovjetunióknak nincsenek a láthatóan, világhegemoniára való törekvései, — mi a helyzet? A három külügyminiszter ahelyett, hogy boldogan konstatálna a tényeket és megkönnyebbült sóhajjal tudomásul venné, hogy az orosz és kínai hadseregek feltartóztatásának lehetetlen feladata lekerült a vállukról, egy ünnepélyes konferencián arra a konklúzióra jutott, hogy minden maradjon a régi. Az atlanti felfegyverzést folytatni kell.

Az Európa Védközösséget ratifikálni kell és a 12 német divíziót meg kell szerelni. A kínai blokádot és az indokínai háborút folytatni kell. Egyzóval az orosz forradalmi változásokra és a békés együttélés ajánlatára a durcás válasz: „Az már nem!”

Ezt a negatív magatartást egyesek úgy magyarázzák, hogy Amerika igenis háborút akar. Ez eszelen beszéd. Lehetséges, hogy van egy félig tébolyult réteg, amely akarja a nagy végső leszármolást, de az amerikai néptömegek, a Fehér Ház, sőt még a Pentagon generálisai sem tartoznak ezek közé. De amikor ezt leszögezzük, ugyanakkor meg kell állapítanunk, hogy az Egyesült Államokban hatalmas érdekek dolgoznak azon, hogy az igazi béke ne törjön ki és ezeknek az érdekeknek a befolyását lényegesen emelik Amerika csatlósai, Syngman Rhee és Csang Káj Sek a Távolkeleten és Adenauer Bonnban.

Tény az, hogy mióta 1947-ben Molotov tüntetően kivonult a párisi konferenciáról, a nyugati hatalmak az orosz szélsőséges, meg nem alkuvó magatartást a világpolitika állandó tényezőjeként könyvelték el. Valóban a nyugati világ politikai vonala erre az egyetlen feltevésre lett felépítve és az

utolsó hat év folyamán ennek alapján olyan nagyjelentőségű érdekszövetségek és „hideg-háború” intézmények alakultak, mint az Európa Védközösség, NATO és az amerikai külföldi segélytervek, melyek ezen intézmények pénzügyi alapjait szolgálják. A francia gazdasági élet arra a dollár szubszidiúmkra van alapítva, amelyeknek alapfeltétele az indokínai háború folytatása. A német federalis köztársaságba is özönlik a dollár, de csak addig, amíg nem egyesül Keletnémetországgal és amíg, mint leendő szövetségesre számítani lehet rá. Hasonló a helyzet Csang Káj Sekkel. Végül, a béke létrejötte az amerikai gazdasági élet számtalan ágát halálos veszélybe sodorná.

Hozzá kell tennünk, hogy ezen gazdasági érdekszövetségeken kívül léteznek jelentős politikai érdekszövetségek is, melyeknek létjogosultsága az orosz eddigi szélsőséges politikára lett alapítva. Politikások, akik éveken keresztül küzdöttek az Atlanti szövetség létrehozásáért, akik éjt nappalá téve dolgoztak, hogy népeiket elfogadtassák a felfegyverzéssel járó áldozatokat, vonakodnak tudomásul venni munkájuknak teljesen hiábavaló voltát. Miután semmiféle közös elgondolás nincs arra nézve, hogy hogyan legyen az a béke az oroszokkal — ezek az emberek körömszakadtukig várják kiépített pozíciójukat.

Konklúzió

Objektív szemszögből ítélve a helyzetet, a konklúzió a következő. Míg a kommunista világ a belső erők hatása következtében kétségtelenül a világfeszültség enyhítésére törekszik, a nyugati demokráciák határozatlanok és különféle, egymáshoz ellentmondó érdekszövetségek befolyása alatt állanak. Végső érdekeik a béke és a világkereskedeleme kiterjesztése. De az adott helyzetben a feszültség enyhülése, gazdasági zavarokat és egyes nagybefolyású körök részére teljes anyagi és erkölcsi csődöt jelentene. Ime a különös szerepcserre alapvető okai.

EGYIPTOMI CHAMSZIN

Newsweek, július 27.

Mr. Caffery, az Egyesült Államok egyiptomi nagykövete nemrégiben kijelentette, hogy a szuezi tárgyalások sikeres befejezése után nyugdíjba vonul. De Egyiptomban chamszin van, az idegek feszültek és az utóbbi hetekben Mr. Caffery gyors nyugdíjkiáltásai meglehetősen gyengén állottak. Ime a legutóbbi angol-egyiptomi incidens részletei.

A baj megint Ismailiában a csatorna-zóna legnyugatibb városában kezdődött, ahol a hónap közepén egy Anthony Rigden nevű angol repülőtestvér hirtelen eltűnt. A csatorna-zóna főparancsnoka, Sir Francis Festing altábornagy egy szigorú figyelmeztetésben a tiszt azonnali visszatérését követelte. Az egyiptomiak azt válaszolták, hogy semmi tudomásuk nincs Rigden hol-téről. Erre a halványárga brit harcikosok körülkerítették a várost. Vörösapkás ejtőernyős-küldönmények fehéremesztelt hordókból út-torlaszokat és homokzsákokból géppuskafészeket építettek. Az egyiptomi járműveket feltartóztatták és az utasokat megmozdították.

Kitűnő propagandaanyag.

Egyiptomban az éjt nappalá téve a hangszóró-hadjárat. A parasztok összegyűltek a piactereken és várták a mozgósítási parancsot. Salah Salem őrnagy, Nagib propaganda-minisztere, rádiószózatot intézett a néphez. „A nagy leszámolás órája közeleg”, mondotta. „Mindenkinek álljon harcrakészen, de” — tette hozzá óvatosan, — „a támadás órája még nem érkezett el.”

Az incidens az egyiptomi propagandisták részére valószínűleg mennyből hullott manna volt. Festing „figyelmeztetéséből” természetesen azonnal „ultimátum” lett és lépten-nyomon az „egyiptomi szuverenitás megsértéséről” beszéltek. Egyesek azáltal valódták az angolokat, hogy az egész kidnappolási ügy légből kapott koholmány, melyet kizárólag a szuezi tárgyalások szabotálására találtak ki.

Tulajdonképpen mi történt?

Katonátsárai szerint a húsz éves Rigden elégedetlenkedő természet volt aki többször annak a nézetének adott kifejezést, hogy az angoloknak nincs keresnivalójuk a szuezi zónában. Ez az egyiptomi kémszervezet tudomására jutott és megpróbálták rávenni, hogy csatlakozzon az egyiptomi légierőkhöz. Az egyiptomi Intelligence Service egyik tisztje, akit egy szoldjában lévő notorius gangster kísért, rendez-vouast adott Rigdennek egy ismaili hotelben. Rigden eljött, de nem fogadta el ajánlatukat, mire erőszakkal egy várakozó

autóba gyömöszölték és eltűntek vele. Néhány nap múlva Rigden Kairóban jelezte és az angol hatóságok titokban kiszabadították. A kiszabadítás pontos körülményeiről hallgat a krónika, de alkalmasint kétnyes munka volt és a repülőtestvér élete egy hajszálon múlt.

Az angol külügyminisztérium szükségesnek tartotta hangúlyozni, hogy Festing altábornagy a szigorúhangú figyelmeztetését saját felelősségére és nem a Whitehall utasítására írta. Privátim az egész incidenst az „egyiptomi chamszin” rovására ítélik.

Mi folyik a külcsépek mögött? — A tárgyalások újra felvétele John Foster Dulles konkrét javaslatának tulajdonítható. E javaslatot az amerikai külügyminiszter röviddel keleti terepszemle-útjának befejezése után nyújtotta át Egyiptomnak. Az angol-amerikai pozícióit érintő vitás pontokat a legutóbbi washingtoni amerikai-angol-francia külügyminiszterek konferenciáján egyengették ki. A javaslat lényege az, hogy a közkeleti problémák széleskörű rendezésének előfeltétele egy angol-egyiptomi megegyezés. Robertson a tárgyalások újrafelvitelére megérkezett Kairóba és Anglia részéről további koncessziók várhatók.

Az Egyesült Államok elfogadták Británia ama aláíráspontját, hogy a bázisokat a nyugati hatalmak részére szászszádelékosan biztosítani kell. A kérdés — hogyan? A vitapontok lényege a következőkben sűrűsödik le.

A bázisok feletti rendelkezés: Egyiptom hajlandó a szuezi bázisokat a nyugati hatalmak rendelkezésére bocsátani, amennyiben a Közelkelet területén háború törne ki. Az amerikai felfogás szerint a bázisok biztosításához, bárhol tör ki a háború. Az angolok a használati jogot minden „válságban” követelik, — és hogy mi értendő válságnak, azt ők határozzák meg.

A bázisok karbantartását Egyiptom hajlandó beletartani, a húsz éves Rigden elégedetlenkedő természet volt aki többször annak a nézetének adott kifejezést, hogy az angoloknak nincs keresnivalójuk a szuezi zónában. Ez az egyiptomi kémszervezet tudomására jutott és megpróbálták rávenni, hogy csatlakozzon az egyiptomi légierőkhöz. Az egyiptomi Intelligence Service egyik tisztje, akit egy szoldjában lévő notorius gangster kísért, rendez-vouast adott Rigdennek egy ismaili hotelben. Rigden eljött, de nem fogadta el ajánlatukat, mire erőszakkal egy várakozó

"Fehér" zsidó "fekete" zsidók között

KÉPESLAP

Ugy akarta a szer, hogy Me-oda kőborolva a világba, Izraelnek már minden hírszélvel találkoztam szemtől szembe. Skandináv zsidókkal is, meg abessziniai falasákkal is. Divatos szóval élve, találkoztam már a "fehér" meg a "fekete" zsidókkal is mindenféle fajtajával.

A második világháború utolsó napjában kicsit ka-landos módon indultam el Haifából Törökország felé. Utaznom kellett, de a libánoniak meg a szíriaiak, ille-letleg mindkettőjük nevében a franciák, Allah, illetve a francia muzulmán bü-böcsesége miatt, nem ad-tak átutazó vizumot olyan palesztinai állampolgárnak, aki Romániában született. Libanon ugyanis hadjál-lopban volt Romániával és ezért — velem is tartotta a haragot.

Egy mód volt csak az uta-zásra: egy vitorlás hajó. Motor nélküli nagyobb bár-ka, amely aszfaltot szállít-ott Haifából a törökorszá-gi Iskanderunba és vállal-

TRIPOLISZI EMLÉK

Írta: JÁMBOR FERENC

között arra, hogy az aszfal-tos hordók között engem is elvisz libáni és szíriai ki-kötők érintése nélkül a tör-ök partokig. De nem vitt el odáig. A libáni Tripo-lisszal szemben viharba ke-riült a hajó. A főbőröd úgy tört ketté, mint egy nád szál. A vitorlából pedig le-vesbevaló keskeny laskada-rabokat hasított a szél. A döglött hajót pedig az aszfal-tos hordókkal, meg egy olyan utassal, akinek üt-le-velében libáni vizum nem volt, odacsapták a hullámok a tripoliszi kikötő mólójá-hoz.

Kiszállni még engedték a tripoliszi rendőrök, mert a török hajón már úgy sem volt mibe fogózkodni. Sőt azt is engedték, hogy leül-jek az egyik kikötői kávé-ház teraszára, amíg meg-várom, hogyan fognak a to-vábbi sorsomról dönteni.

mert nem tudtam még, hogy Libanonnak ebben a nagy-ságra második városában mindössze négy zsidó család él. Ha arra kértem volna Musztafát, hozzon nekem kapásra a városból három világpolitikai problémát és öt lokálist, azt talán in-dább szállíthatta volna.

Az öreg Szálím értem jön

— Hozok, hozok, perese, hogy hozok — mondja végül Musztafa. Az öreg Szálím itt szokott járni minden nap a kikötőben. Megyek és meg-keresem.

Zsidót, vagy általában em-bert úgy keresnek Tripolisz-ban, mint őzet, vagy elefán-tot a dzsungelben. Mert Tripolisz nem egy holland város és nem is Skandiná-viában van, hanem Libá-nonban. Hollandiában, vagy pláne a skandináv félsziget-en, nemcsak a kapukat és a kerteket zárják el egymás-élvál ember, hanem a szí-veiket is. Ott önmagába zárva, hüvös elvonultság-ban él az ember a házában. Az utcán csak átmenőben van, s azt a kicsi életza-kaszt, amit az utcán tölt, könnyözősen járja le. Nem így a levantinus ember. A tripoliszi ember belefolyik az utcába. Együtt él vele. Együtt ordít a város min-den larmájával és részt vesz ennek a kedélyes kollekti-vumnak, az utcának minden barátságos tréfájában. Olyan gondtalanul hagyja maga után a nyomát a szűk utcá-ban, a kávéházban, meg a peosenyesítő bódéja előtt, akár a dzsungeli elefánt a maga lábnyomát a magas fűben, a vízcsapáson, vagy a mocsaras földeken, amely-be belejárja talpának sötét nagyszáru konturjait.

Huszonnégy óráig bizto-san megmaradnak utána a nyomok. Musztafa, hogy segítse-gemre legyen, úgy vallatja

Vendégségben testvérek között

Szálím nevet, mikor meg-lát. Dehogy is kíváncsi a történetemre. Mert, hogy el-ne felejtsem, nekem most történetem van. Kisebbségi hajótörött vagyok, mivel sok minden megsejt a tengeren s most ismeretlen számu napokig véletlen foglya egy véletlen városnak.

Szálímot ez nem érdekli. Már csak azért sem, mert arab anyanyelvén kívül ép-penhogy egy néhány szót tud franciául és még keve-sebbet héberül.

— Jahudiata? — kér-dí és nevet a szemem.

— Ani, ata, malon bájít — ezt a négy szót variálja folyton, az egyik-nél int, hogy igen, a másik-nál bólint, hogy nem, vég-gül úgy fejttem meg az egész értelmét, hogy nem a hotelben, hanem nála fogok lakni.

— Bájít ani, bájít ata — mondja még, ami azt jelenti, nyilván, hogy az ő háza, az én házam.

Mindjárt szerzett is a ki-kötői rendőrségtől egy cé-dulát, amely szabályszerűen "kiadott" Szálímnak — a további rendelkezésig...

Ott is aludtam nála egy éjszakát. Öreg, vastagfalu házban, amely alighanem háremet rejtett egykor ma-gában.

Puha szőnyegekkel és sű-pedő fotelokkal volt tele minden szoba. Estére ott volt minden tripoliszi zsidó. Nem is négy, csak két csa-lád ez összesen. Négy úgy lett belőle, hogy a két csa-lád összeházasodott és fiak-kal és unokákkal vannak, vagy nyolcvan. Az egyik család, a házgazdámé, bú-torokat gyárt és bútorokkal kereskedik. Vagy öt boltjuk volt Tripoliszban. Minden boltjuk telistele van fotel-ekkel. Mert, ha itt egy fiatal-

Vagy kértém volna azt, hogy ópiumot, vagy hasist adjon, rögtön előkötört a volna a "portékát" a nad-rágzsebéből. Ha valami fur-csa halat kérnek, kifogná rögtön a tengerből. Tankot tudna szállítani, ha az ide-csöppent idegen annak az elővárásolását kéré, de zsidót, éppen zsidót?

Jó hangosan megcsörren-tem az aprópénzt a zsebem-ben.

— Hozzá nekem egy zsi-dót, Musztafa!

a halvaárust, mint nyomke-reső maláji vadász a fiatal cserjéket.

— Láttad ma Szálímot — kérdi tőle.

— Korán reggel vett tö-lem három rahatot. Cipő-volt a hóna alatt.

— Rossz cipő?

— Lelegott az egyik sar-ka.

— Akkor Ibrahimhoz ment.

— Láttad ma Szálímot?

— Igen, javított a cipőjét.

— Merre ment?

— Vagy a patikába, vagy a vendéglőbe. A fiatalabbik lány folyton köhög, gyógy-írt keres az öreg a köhögés ellen, a vendéglős meg teg-nap kapott ciprusi bort, az jó az öregség ellen, oda is bemegy Szálím biztosan — szolgál felvilágosítással a szüster.

A görög vendéglőbe még nem érhetett el Szálím. A zsidó előbb a patikushoz megy, ha a lánya köhög. A vak patikus keveset lát, de sokat beszél. Kell még egy féóra hát, míg Szálím ide-érkezik. Musztafa vár hát egy kicsit a görög vendéglő-ben s iszik egy törökkávét, ma számszerint a hatodikát.

A hetedik kávéra már nem kerül sor. A nyom jó. Hűsz perc múlva Szálím úgy bukkan ki a vendéglő elé, mint az őz az erdő sű-rűjéből. Egyenesen a rája vadászó Musztafa elé, aki ilyen jól tudta olvasni a nyomokat a tripoliszi sűrűség-ben.

tattal a jobbaratóság és a bol-só öszertartozás kedvéért e-különböző magvakat.

Ülünk egymással szem-ben: a jövevény és a két, illetőleg négy család. A má-sik család cipőket készít és árul, feje maga Tripolisz fő rabbija. Akik itt megjelen-tek: ez az egész kehila. Ki-csei község ez egy felnőtt, pláne öreg rabbinak. Dél-előtt talmudot tanul, dél-után telkeket és házakat közvetít.

— Jahudi — mondják rám és örvendeznek.

Nekem is megtelik a szí-vem szeretettel, pedig nem veszek be maguk közé ma-radéktalanul. Nem a nyelvi különbség miatt, nem is azért, mert én nyugatról, ők meg keletről származnak hanem azért, mert nem tu-dom valószínűsíteni életem célját és értelmét.

Hogy mivel kereskedem? Istenem, semmivel!

Körülutapogatók, mégis-miféle párnaszám lehet? Ha azt mondanám, hogy vasat árulok, mindjárt ott-honosabb volna a levegő. A vas, az reális, komoly, meg-fogható valami. A férfiak mindjárt hozzászólnának bár nem ez a szakmájuk. De emlékeznék a vas tripoli-szi legendáira, régi szép időkre, amikor egy megse-rült hajót egészben eladtak ócskavárnak.

Am én csak ujságíró va-gyok. Árulok talán valamit kicsi boltomban én is. A zsi-dó nép nagy szomorúságait és kicsi örömeit mérem ki apró kilókra már évek óta, hol magyarul, hol héberül zsidó ujságok hasábjain. És még más ilyen megfogható lan portékát. Cionizmust például. Vettek-e, vagy ad-tak-e el már itt Tripolisz-ban 1945-ben ilyen légnemű portékát?

Majdnem minden kérdé-sre nemmel kellett felelnem. Gyerekek? Nincsen. Ház-am? Nincs. Földem sincs. Gyáram sincs, Nincs, nincs, nincs... Mi a csodát csináltam hát egész életem-ben?

Tényleg, kicsodát?

Szavak és magvak

Am, mégsem akartam ki-vüli maradni. Sem a margilé-ből, sem a magvakból, sem a püha foteléből, sem ebből a jöszagu, ősi keleti családi levegőből. Allandóan érez-tem, hogy visszafelé uta-zom az időben. A hajón ké-dődött, ahol középkori mó-don úsztam a tengeren itt meg mintha valamelyik ő-si apám lakására csöppentem volna egyszerre. Ugy is tet-tem, mint olyan valaki, aki egykor körülbelül innen in-dult el és most hosszú-hoss-zú idő múlva, talán néhány száz év telt el azóta — ha-zajlott a múltba néhány perc és mesél a maga módján furcsa dolgokat arról a má-sik világról. Eric Jiszráélról, ami, mintha száz esztendő-vel előbbre volna.

A szó nehezebb táplálék, mint a kendermag. A mag-nak a belét megrágnak, a héját kiköpi, a szónak meg néha csak a héját kösöltják meg. Órákig beszéltem. De azért újfél felé sem voltak benne egészen biztosak ven-déglátóm, hogy a Hadasz-zának hívják-e azt a külö-nös falut, ahol nincsen pénz és minden közös és a kibuc-nak-e azt a szép kórházat Jeruzsálemben, a Scopus-hegy tetején?

Nem voltak egészen bizto-sak.

De igen. Egy dologban egészen biztos voltam: Hogy soha jobban nem éreztem, mint itt, ebben a tripoliszi házban, hogy zsi-dók között vagyok...

Egy mondatban: Ne törődj azzal, hogy mit gondolkodnak rólad az embe-rek; ugyanis nem gondol-nak rád egyáltalában, ha-nem arragondolnak, hogy te mit gondolsz róluk.

Igazi gentleman az, aki azzal az emberrel szemben is udvarias, akitől semmi hasznót nem vár.

Egy jó beszélgetőpartner számára legyen a legfőbb parancs: meghallgatni má-sokat is.

Amikor első állásomat fog-laltam el, olyan fizetés-ről álmodtam, amiből most nem tudok megélni.

(Reader's Digest)

Colette, most töltötte be 80-ik évét. Ebből az alka-lomból az amerikai írók szervezete dísztagjává vála-sította meg a híres írónőt. Bár Colette beteges és ne-hezen mozog, mégis át-repült New Yorkba, hogy a tiszteletére rendezett ünne-pészen résztvegyen.

A díszközgyűlés után az egyik ujságíró megkérdezte, miben látja a különbséget a régi és az új regényhő-nök között?

— Régen a regényhőnő — válaszolta Colette — vagy többgyermekes férjes as-szony volt, vagy fiatal le-ány. Ma a helyzet fordított: Ha a regényhőnő férjes asszony, úgy biztos hogy nincsen gyermeke, ha leány, akkor rövidesen lesz.

(Hollywood Reporter)

Az angol állami tisztvis-elő hivatals lapjában fize-tésemelést követelt az egyik szakszervezeti vezető az ál-lami alkalmazásban lévő macskák számára. Macská-kat Angliában főleg a pos-tán és más állami intézmé-nyeknél tartanak és járan-dóságait fizetéként utal-ják ki. Az állami tisztvis-elő lapjában között cikkben rámutatnak arra, hogy a macskák járandóságait leg-utóbb 1873-ban szabályozták.

Hivatalos helyen elvárko-znak minden olyan kérés elől, mely a macskák járandósá-gainak emelésére irányul-nak és rámutatnak arra, hogy a macskák járandó-sága az állami épületekben lévő egerek, melyeket meg kell fogniuk, a számukra kiutalt pénzösszeg pedig csak fizetéspótléknak tekin-tendő.

Hivatalos helyen arra is rámutatnak, hogy a mac-skák fizetésének felemelése mert csak azért sem joga, mert megállapították, hogy az utóbbi évtizedekben nem hogy nem csökkent, hanem éppen ellenkezőleg, emelke-dett a Brit Birodalom egé-sz állománya.

(Die Woche, Bécs)

Az emberek mindig a leg-ujabbat akarják. Ha a tele-víziót, a rádió előtt fedes-ték volna fel, úgy az embe-rek rohantak volna kicserélni televíziós készüléküket rádióra, mely nem mutatja azokat az ostoba képeket és még hozzá a szemet se rontja.

(New York Times)

Egy pszichológus azt mondta a szülők számára tartott előadásában: „Az utóbbi években unos-unta-lan azt prédikálják, hogy a gyermeknek sok szeretetre van szüksége. A legfőbb ideje arra gondolni, hogy a férjnek és a feleségnek is sok, kölcsönös szeretetre van szükségük. Gyermek-ünk idővel olyan kort érnek el, hogy lemondhatnak a szülői szeretetről. Ezzel szemben a házastársak soha.

(New York Times)

Fred Astaire ezt a levelet kapta egyik tisztelőjétől: „Az összes filmjeit meg-nezem és nagyon tetszik ne-kem. Ön a kedvenc filmcsi-lagom. Ezért arra gondol-tam, hogy egy nagy szíve-séget kérek Öntől. Lenne szives régi, kimustrált film-jeiből pár métert külden-d nekem? Udvarunkban sok a patkány és azt hiszem, hogy a filmszalag meggyújtásá-val ki lehetne őket füstölni.”

(Hollywood Reporter)

A pipa és az ember

Mikor már ott ültem egé-szen egyedül és elhagyottan a kikötői kávéház teraszán azt csináltam én is, mint anyian mások, akik körül-löttem ültek. Rágyújtottam egy nargiléra. Am minden ilyen vizipipa két darabból áll. A hasas ívegre szerelt pipából és az emberből, aki szívja. Csak akkor igazi a nargilé, ha a két része, a pipa, meg az ember, olyan maradék nélkül folyik egy-be, mint a folyó és a tenger. Aki tudja ezt a pipát szívni, az egy gondolatnélküli, ér-zéketlen és bölög állapot-ban ül a kávéházban. Nyu-

godtan szemléli a napsütést, előtte és mögötte megezi-nik az idő és a tér, mozdú-latlanul és csendes örökké-valóság takarja be puha se-lyemkendővel. Ői, ellan-kadt tagokkal. Ez az olcsó nargilé a szó szoros értel-mében leállítja az agy mű-ködését, megállítja fényes nappal ennek a folyton za-katoló, örökmozgó gépnek az ugrálását, spontán végzi azt a kikapcsolást, amit Amerikában, vagy Svájcban drága pénzen megfizetett orvosok, sanatóriumok és nyaralóhelyek nyújtanak.

A beteg pipa

A téliességnek és a moz-dulatlanságnak ebben az el-dorádó levegőjében, mint könnyű remegés, úgy fut végig a kávéházban a hang, amit a jövevény pipája ad ki magából. A pipa, az én vizipipám, megéri a betola-kodót. Tisztességes nargilé nem így viselkedik. Egyen-letesen emelkedik és apad benne a víz, mint csendes tengerparton az apály és dagály. Az én vizipipám nem így csinál. Fortyog és hortyog, dohog és hörög, mint egy asztmatikus tüdő. Hol megtelik az üveg han-gos buborékokkal, hol mozdulatlan a tükrre egészen. Akár egy rendetlen sziv, o-lyan aritmikusan dohog egy

ilyen pipa.

Most hirtelen egy erős extraszisztolé: az egész íveg tele lesz buborékokkal. Nyilvánvaló, már a vak is látja a kávéházban, hogy ez az ember, és ez a pipa nem tartozik össze.

De nem ám! Látom ezt a csodálkozó arcokról, s már elém is áll egy ember. Félíg szolja — a rendőrségen, — ahonnan ideküldték a ká-véházba, félíg meg jó em-ber, aki részben ingeny, rész-ben meg krajcárókrét min-denféle lehető és lehetetlen kivánságot ellintéz.

— Akarok valamit, uram? — kérdi. S már nyul a pipa felé a kezével, hogy megiga-zítsa.

Keresek egy zsidót

— Akarok, hogyne akar-mék. De hadd a pipát. Es várj csak, hát mit is aka-rok?

Eldőszó vagyok életemben egy városban, ahová nem készültem, ahol semmi dol-gom, ahová csak úgy part-ravetett egy bárka vizum

nélkül, fölösleges embernek. Aki nem ismer senkit. Sem a házakat, sem az embere-ket. És csak sétál a szeme a kapukon, hátha kinyílik az egyik, s kijő egy ismerős. Itt is szaladgálnak postások levéllel, meg sürgönyvel, de egyik se nekem szól. Szól itt is hangosan a telefon csengője, de nem engem ke-keresnek. Istenem, hát per-se, hogy akarok valamit. Hogy hirtelen beleestem eb-be a muzumli világba, egy szerre elfogott a vágy Izraél háza után...

— Tudod mit, Musztafa — mondtam neki — keríts ne-kem egy zsidót.

Musztafa megbillenti a vő-rög fezt a fején.

— Egy zsidót? — kérdi. Tündöklik és a fejét vakarja.

— Egy zsidót?

— Egy zsidót, Musztafa, — biztatom csodálkozva.

A JÓLÉLTÖZKÖDŐ NŐ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSA

Maxima

TEL-AVIV, ALLENBY 92

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a

TURISZTIKA utazási irodához

JAFFA, 300-as utca 5. sz. Noga-mozsi mellett.

Jegyek izraeli fontért. Gyors elintézés.

LOMBARD köicsönt ad

15 font készpénz, a többi részletfizetés

"LEVIT" jegszekróny modern "frigidair"-modell, bárral.

Rabel, T.A., Rothschild 31. Allenby sarok, 2. szoba. Tel. 4976

HAGAFON 32 T. A. ALLENBY

Mugrábilva szemben. Ékszerre, illetve Amami könyvtárra: (9-1, 4-6-ig)

Jókarban lévő zongorát vennék

Ruhig Aron, Beér Sévá, 7-es utca 2. sz. (Közvetítők mellőzzenek)

Vita a határvidék biztonságáról — ZENEÉLET —

A Mapam központja legutóbbi ülését az ország biztonsági kérdéseinek szentelte. Az állam kiküldtása óta a Mapam jogot formált magának arra, hogy ezeket a kérdéseket megvitassa. Ugy látszik, a biztonsági problémák megtárgyalása még a Hagana idejéből való tradíció maradványa, amikor az „Achdut Háavodá” és a „Hasoner Hácáir” vezetőségek játszottak annak törzskarában. Bár kissé furcsa, hogy politikai pártok ilyen kérdéses kérdésekkel foglalkozzanak, tagadhatatlan, hogy a Mapam minden más pártnál több figyelmet szentelnek, miután ezek a kérdések számára elsősorban fontossággal bírnak. A „Kibuc Háárci” és a „Kibuc Hámeuchád” települések száza; a fiatalok, akik csak most készülnek az új pontokon való letelepedésre; ezeknek a pontoknak hadászati fontossággal bíró elhelyezkedése (a települések legfőbbje a határ mentén van és katonai erőt szerepét tölti be), mindez csak megerősíti a Mapam hitét abban,

Ben-Gurion biztonsági politikája és a Mapam

hogy jogában áll kollektív módon beleszólni az állam biztonsági kérdéseibe.

A határszéleken és a veszélyes helyeken való évtizedes szolgálatban megöszült fejek hosszú sora díszítette a tel-avivi Bét Hechalucot termének pódiumát az ország biztonsági problémáiról tartott vita során.

A kritikák, melyek a hadügyminiszter biztonsági politikájához fűződtek, általában nem tértek el a tárgytól és csak kidomborították az ismert véleménykülönbségeket a határvédelem és az arra szolgáló emberanyag kihasználása kérdésében. A Hagana volt vezetői akik most kibuc otthonaikban ülve összehasonlítják a múlt tapasztalatait a kormány mai védelmi politikájával, különböző javaslatokkal hozakodtak elő, melyekkel véleményük szerint csökkenteni lehetne a hadügyi költségvetést és egyben enyhíteni a határmenti területeken uralkodó feszültséget is.

Alapvető felfogásbeli ellentét

A Mapam első feltevése az, hogy az a biztonsági rendszer, amelyet Ben-Gurion, mint hadügyminiszter épített ki — megbukott. A sikertelenség oka a Mapam szerint — biztonsági berendezésünk legfőbb problémájának felfogásában keresendő: a kormány a hadsereg felépítéséről gondoskodik, a hadsereg pedig a saját feladatairól, vagyis a lakosság katonai kiképzéséről és a háború esetére való állandó készenlétéről. Viszont a kettő között, így vélekedik a Mapam, új támadt, amelyet a kormány nem sikerült kitöltenie. A folyó biztonsági ügyeket tudvaleg nagyrészt a rendő-

rségre és a telepésekre hárították, akik így kénytelenek maguk őrzeni vagyonukat és települeteik biztonságáról is gondoskodniuk kell.

A Mapam elismeri, hogy mindaddig, amíg viszonylagos csend volt a határon, elegendőek voltak a telepések is azok őrzésére, de mióta a határincidensek aggasztó méreteket öltöttek, ez a rendszer nem állta meg a helyét. Nem sikerült megakadályozni az átszivárgásokat, a gyakori rablásokat, nem sikerült megfékezni a szabotőröket, kik házakat robbantanak, embereket gyilkolnak és megtámadják a közlekedési vonalakat.

Izrael és más államok

Az utolsó évek tapasztalataira támaszkodva a Mapam ismételten azt hangoztatja, hogy biztonságunk legnagyobb fegyverünk és hibája az a bengurion felfogás, mely szerint annak főleg a sorkatonaságra kell alapozni. A Mapam ezt mondja: „Ime, a keserű valóság súlyos csapást mért erre az elméletre. Igaz ugyan, hogy az arabok sürűn emlegetik a második fordulót, viszont rendes háború helyett, gerillaháborúba kezdtek. Több jel arra mutat, hogy ez a háború állandó lesz és mindaddig fog tartani, amíg békét nem kötünk az arab államokkal.”

Ezeknek a tényeknek a megvilágításában — vélekedik a Mapam — Izrael biztonságának kérdése egészen mások, mint a többi államok hasonló problémái. Ertelmetlenség tehát más államok katonai felépítését utánmozni, miután a többi országokban elfogadott szisztemák lemásolása nem felel meg az izraeli valóságnak.

A határőrség

Mi a Mapam viszonya a határőrség felállításának gondolatához? — Egyszerűen nem hisz annak sikerességében. Szerinte a csendőrség (határőrség) csak csempészek ellen harcolhat eredményesen, viszont tömeges beszivárgás ellen nem tud

védekezni. Azonkívül a csendőrség sikeres működésének elengedhetetlen előfeltétele a szomszédos országokkal való szoros együttműködés, melyek általában szintén érdekelve vannak a csempészes megakadályozásában. De ami az izraeli határt illeti a helyzet egészen más, mert itt nemcsak kereskedelmi csempészséről van szó. Az arab beszivárgások többnyire politikai, vagy nemzeti jellegűek. Céljuk megint Izrael biztonságát, megrendíteni a lakosság morálját, nagy kiadásokat kényszeríteni az államkincstárra és főképpen tényleges károkat okozni.

A Mapam javaslatai

Mily módon akarja vég-eredményben a Mapam megoldani a biztonság kérdését? A Mapam azt mondja: miután a jelenlegi biztonsági költségvetés súlyos terheket ró ránk és ennek ellenére is eszközeink korlátozottak és a legnagyobbfokú takarékos-

ságra vagyunk kényszerítve és miután a hadsereg jelenlegi felépítése, főleg a szolgálati idő meghosszabbítása miatt a fiatalok ezreit vonja ki a gazdasági életből,

A hadsereg tartsa el önmagát

Ahhoz, hogy ezt megvalósítsuk, szükség van egy állandó magra, viszont ahhoz, hogy az összes katonai ágazatokat (sorkatonaság, állandó és tartalékos hadsereg) felöllelő hadsereget fenntartsunk, amely ne legyen a szegény ország terhére, arra kell törekednünk, hogy a hadsereg nagyrészt eltartsa saját magát, vagyis dol-

A lakosság tervszerű elosztása

A határkérdés komplexumának legfőbb pontja a Mapam szerint a határvidék lakóinak kicsi száma. „Ebben a dologban — mondják a párt vezetői — a kormány elhanyagolta kötelességeit. Mindeztől nincs semmilyen törv. az ország benépesítésére. Ebből kivüláglik, hogy a kormány nem is volt semmilyen terve az ország racionális benépesítésére.” Erre a következtetésre az vezetői a Mapamot, hogy a kormány szabad kezet ad a lakosságnak ott letelepedni, ahol kedve tartja.

A Mapam a telepítés racionális elosztását és a lakosság tervszerű elosztását követeli. Példaképpen a Szovjetuniót tekintik, ahol emberek százait telepítették át egyik helyről a másikra, anélkül, hogy előbb megkérdezték volna őket és illymó-

Katonai kiképzés és munka

Egy másik eszközként a határok benépesítésére a Mapam azt javasolja, hogy a katonai szolgálatot összekössék a településekkel, oly módon, hogy a kiképző táborokat a határ közelében összpontosítsák és magát a kiképzést munkával párosítsák.

Elve az alkalommal, a „biztonsági vita” résztvevői Ben-Gurion emlékeztetőbe idézték azt a bűnt, hogy nem valósította meg az irá-

A népi milícia

Egy másik proposíció, amelynek megvalósításában a Mapam nagy lépést lát a határbiztonság elérése felé, a népi milícia felállítására. A népi szerint fel kellene éleszteni a Hagáná régi tagjainak szervezését és különleges jogokat biztosítani neki. A Mapam ellenzi Ben-Gurionnak azt a felfogását, hogy a hadseregen kívül semmilyen szervezetnek sem ad katonai jogokat és azt állítja, hogy a katonaviselt polgárok önkéntes illyenű organizációja az egyetlen keret, amelyen belül az egyén hajlandó volna áldozatot hozni a biztonság érdekében.

A különböző terveknek ez a sokfélesége, amelyek indító okai közt egyaránt megvan a logika, a tapasztalat és a „népi” formák utáni vágyakozás, még sokáig fogják foglalkoztatni az izraeli közvéleményt az a részét, amelynek szívén fekszik a határvidékek biztonságának sorsa. Sőt, kétséges, hogy

egy más, takarékosabb alternatívát kell keresnünk. Ez az alternatíva: a néphadsereg. Az ország biztonságának kérdése tulajdonképpen az egész zsidó lakosság kiképzésének, organizációjának és felszerelésének a kérdése.

1. A költségvetés csökkentését. 2. Lehetőséget arra, hogy a hadsereg kereteit megnagyobbítsák. 3. Megfelelő megoldást a határvédelem problémájára.

don népesítették be a pusztai országterületeket és városokat emeltek ott, hol azelőtt nem járt emberfia. De mert Izraelben a lakosságnak szabad mozgási joga van és lehetetlen bárkire is bizonyos lakóhelyet ráerőszakolni, a Mapam hajlandó lemondani a „centralisztikus demokráciáról” a letelepedést illetően és helyette a „kanadai” szisztémát ajánlja. (A kanadai bevándorló kötelezi magát, hogy ott fog lakni és azzal fog foglalkozni, ahol és amire a kormány kötelezi.) Ezek szerint a Mapam azt proponálja, hogy az a bevándorló, aki nem hajlandó magát arra kötelezni, hogy odamegy lakni, ahová a kormány ezt tőle kívánja, elveszítse az új bevándorlóknak kijáró privilégiumokat (sikun, kölcsön,

nyu kötelezettségét, hogy összeköti a katonai kiképzést a munkával, holott a törvény értelmében a katonának földművelési kiképzésen is át kell esniük. A Náchál mostani formájában nem elégíti ki a Mapam követeléseit, miután az ifjúságnak csak kis részét foglalja magában. A Mapam azzal vádolja a kormányt, hogy a vallásos pártok nyomása alatt vonult vissza a földművesmunkáról szóló törvény végrehajtásától.

lekerülnek-e a napirendről azután is, hogy a szomszédainkkal való viszonyok megjavultak. Ki tudja, hajlandó lesz-e lemondani a „népi miliciáról” a rendőrség javára. Mert a széthúzás és szakadás különböző felfogásokat teremtett nemcsak a külpolitika és a közgazdaság terén, hanem minden más lényeges kérdésben is. A szakadás vezetett ahhoz, hogy a törvénykezés terén új utakat keressenek a mi „elavult”, „kispolgári” törvénykezésünk helyébe. A szakadás okozza az áramlatok szerint felosztott nevelés iránti követelés nyílt hangoztatását és ki tudja, belefordul-e valaha a baloldal abba, hogy minden szervezett, amelyet az állam irányít, a népből veszi erejét, a népből táplálkozik, érte van és csak őt szolgálja, még ha történetesen a nevének nincs is kellemes csengése népi kis részének a fülében.

(Háárec)

A GADNA-ZENEKAR

Legedesebb délutáni álomból riasztott fel a múlt héten a sürgönykihordó, s a távirat egy egészen szokatlan formájú meghívást tartalmazott: a GADNA által szervezett ifjúsági zenekar kíván bemutatkozni a kritikusoknak s ezért, vasárnap délután a résztvevni szándékozók katonai autót fogja Givát Olgába elvinni. Természetesen örömmel fogadtam el a meghívást, bár valóban nincsen még olyan ugorakaszóznó a koncertlemben, hogy egy jó órát kelljen a legnagyobb déli hőségben autózni, hogyha egy hangversenyt akarunk ki-fogni... Kissé kókadtan, de „törtelen lélekkel” futottunk be a rendkívül szép kilátást nyújtó, domboldalán és tengereparton fekvő telepre. A zenekar teljes gőzzel dolgozott, — a próbát a jól rendezett, tágas, fedett színpadon tartotta éppen velük Eitan Lusztig, míg a másik karmesterük, Arthur Gelbrun le nem váltotta. Első pillantásra roppantul mulatságos látványt nyújtott, csupa fiatal gyereket látni a puldok mellett ülni, amint egy Vivaldi Concerto Grosso-t játszottak. A koncertmester úr vállát mindössze 15 év nyomta, de mint kiderült, volt egy tizesztedős csellistán és egy tizenegy éves hegedűs is soraikban. Mindezt azonban csak látni lehetett, — hallani nem. Mert oly pompásan, üdén, telten, frissen szól ez a közel száztagú zenekar, hogy nyomban elfeledtette velünk a közreműködők életkorát.

Mint azt a GADNA parancsnoka, Ácmon ezredes elmondotta, a zenekar 60%-a 15-16 éves, 20%-a tizenöt-16 éves, 20%-a 16 évesnél idősebb tagokból áll. 69 fű és 29 lány működik jelenleg közre. 39 első-hegedűs mellett 8-10 cselló, de csak két nagybőgő áll rendelkezésre. Hiányos a fuvolskár összetétele: van ugyan három fuvalás, négy klarinétos, de a kürt, trombita és puzon csak egy-egy zenészszel van képviselve. A zenekar csak az iskolai szünetekben működik, első ízben pészáchkor, öt napig volt együtt és ez az első alkalom, hogy hosszabb ideig, 38 napig dolgozik. A tagokat az ország különböző részéből a zenetanárok küldik be a zenekarba. A GADNA teljes ellátásban — naponta hússal — részesíti őket. Reggel 6-ór kelnek, egy órát fürdenek a tengerben s aztán napi 5-6 órát csak zenekari próbával töltnek. Nagyrészt azonban ezenfelül is gyakorol és kamarazenét játszik, tehát naponta olykor 12-14 órát is dolgozik.

Mint már említettem, az ifjúsági zenekar kitünően szól, főképp a hegedűk. Igen érdekes volt megfigyelni, mennyire különbözőképpen játszott a két karmester alatt. Eitan Lusztig, ez a schuberti időkből ittelejtett biedermeier-figura, a múlt századeleji kedélyes bécsi szellemű zenekar vezetője, mindenkor rajongva, odaadással muzsikál. A zenekarra is átragad ez a szerete és minden bizonynyal nagyban hozzájárul ahhoz, hogy oly lelkesen játszik, ha ő vezényel. — Arthur Gelbrun szigorubb, kissé türelmetlenebb is, — mesterségbelileg előnyben van idősebb kollégájával szemben, mivel karmesteri technikája határozottabb. A zenekar nála is precízén játszik és jól hangzik, de megérződik, hogy ezt főképp a fegyelem kényszere alatt teszi. E két nevelőtípus fölött érdemes elgondolodni egy kissé: vajjon, nem lehet-e szeretettel, lelkesedéssel és megértéssel sokkal közvetlenebb kapcsolatot teremteni az ifjúság és zene között, mint parancsszóval? Gelbrun azt a — sajnos, többségben levő — nevelőt képviseli, ki lelkileg nem elég gazdag ahhoz, hogy önmagából adhasson s ezért a karmesteri pálcá szimbólikusan a jogot, hatalmat, — mondhatni nyers-

erőt képviseli nála. A másik típus belsőleg gazdagabb és ezért természeténél fogva sokkalta alkalmasabb arra, hogy a gyermek érdeklődését felkeltse és megértését fejlessze. Ez a jelenség persze az egész egyetemleges nevelés problémáját magában foglalja. Túlmesze vezetne további következtetések levonása, de adni csak az képes, akinek van miből. Sennek hiányát a pusztá jog a törvény, a nyers hatalom semmiképpen nem pótolhatja. Mennyivel több eredményt érnek el az embernevelés terén, ha kizárólag az erre hivatottakra bíznák ezt az oly rendkívül felelős-ségteljes feladatot! De ehhez az egész emberi társadalomnak és gondolkodás-módnak meg kellene változnia előbb, hogy a „joggal” való visszaféltés ne a legártatlanabban alanyt, a gyermeket sújtsa...

A zenére-nevelés magában véve korántsem oly szűk korlátok közé van kárhoztatva, mint azt felületesen gondolnánk. A zene rendkívül mértékben gazdagítja az érzelmi világot, a fantáziát, nemesis és jellemet fejleszt, nem is az a lényeges ezért csupán, hogy jól játszani tanítsunk, hanem még inkább, hogy azt az apró kulcsot a kezébe nyomjuk ifjú embertársunknak, mely egy új világ kapuját nyitja meg számára. — Mikor Ilana kislányom még hat éves sem volt, felmászott a könyvespolcomra, levette onnan a Mozart-mellszobrot s lehúzza korall-karkötőjét, a mestor nyakába akasztotta. Csodálkozva kérdeztem tőle, miért tette. „Mert azt a szép „Kleine Nachtmusik”-ot írta” — hangzott a felelet. És ekkor tudtam, hogyha talán nem is lesz muzikus belőle, de már megtalálta azt a kis serperintutakat, melyen haladva bekukucskálhat a művészet hívós birtalmába...

S ha a GADNA-zenekar semmi más célt nem szolgál, mint száz fiatalember számára, szeretettel és fegyelmekkel, megmutatni ezt az utat, máris igen értékes szolgálatot tett vele.

Egy fiatal magyar-zsidó énekesnő, László Magda keltett az idén nyáron az angliai glyndebournei zenei ünnepségen feltűnést. — A Londonban megjelenő „Opera” című folyóirat, melynek egyik érdekessége az, hogy szerkesztője az angol királyi család tagja, Harewood hercege, főmunkatársai azonban többek között Harold D. Rosenthal és Ervin Stein (I) júniusi számában egy teljes oldalt szentel neki. László Magda Marosvásárhely született s tanulmányait a budapesti zeneművészeti főiskolán végezte. 1946-tól 49-ig az ottani Allami Operaház tagja volt, de fellépett Olaszországban is, többek között 1950-ban a florenci zenei ünnepségen, hol Dallapiccola „A fogoly” című operájának drámai szoprán-szerepében aratot nagy sikert. Wagner-szerepeken kívül főképp modern dalművekben lép fel. De, mint a folyóirat megjegyzi, Bach, Gluck, Mozart és Haendel világában nem kevésbé otthonosan mozog.

Mint hírlík, Hilde Z a d e k, jeruzsálemi származású énekesnő, ki öt évvel ezelőtt a bécsi opera első drámai szopránja lett s azóta világszerte nagy sikerrel lépett fel különböző színpadokon, többek között a newyorki Metropolitanban is, rövid vendégszereplésre hazalátogat. Terv szerinti „Tosca” című szerepét fogja énekelni az izraeli operaházban, tehát, sajnos, a kritikusok számára elérhetetlen területen...

Fataki László

ORION RADIO

ismét kapható

GENERAL RADIO
T. A., TEL. 02128 ALLENBY 66

NYITVA: 8-2-ig.

Uj Kelet 1953 VII 31

Hiv'on és tisztába tesszük...

háza, irodáját, kertjét.

ALTALANOS FERTŐTLENÍTÉS

"HASHARET"

TEL-AVIV, MENDELE 22

Telefon: 3 490

Szapa automatával 140.- font

4 ajtos politturozott szekrény, tükörrel 120.- font

Asztal, 4 kárpitozott székekkel 120.- font

„DETA”

JAFFA, 342-es utca 3. szám.

(A posta mellett.)

VIDOR közvetítőiroda

TEL-AVIV, ALLENBY 94.

Telefon: 3345

LAKASOK EXISZTENCIÁK UZLETHELYISÉGEK UZLETEK

TELKEK, stb.

BUTOR

— új és használt —
vétel — eladás — csere.

BODNER

Jaffa, 286-os u. 18. szám (fogház mellett)

Telefon: 80708.

DOROTHY PARKER:

NEM TÖRTÉNT SEMMI KÜLÖNÖS

A sápadt fiatal ember óvatosan beléereszkedett a károszékbe és oldal fordította fejét, hogy a hűvös fejpárna lehűtse halántékát.

— Istenem — nyöszörögte — édes jó Istenem...

A kékszemű lány egyenes derékkal ült a kanapén és barátságosan rámosolygott.

— Gyengélkedik? — kérdezte.

— Oh, semmi különös, — válaszolta a fiatal ember. — Egy kis katzenjammer. Tudja, mikor keltem fel? Pontosan négy órkor, délután. Szerettem volna hamarabb, de valahányszor felemeltem a fejem a párnáról, azonnal legurult az ágy alá. Istenem, édes, jó Istenem...

— Talán jót tenne egy pohár itál? — jegyezte meg a kékszemű lány.

— A kutyának a szőre, mely megharagudott? Kösztöm, szó sem lehet róla. Kérem, ne is említse még egyszer, egyzersmindenkorra végezzem az itallal. Inkább azt mondja meg, milyen voltam az éjszaka? Szörnyű, ne is tagadja.

— Badarság — válaszolta a lány. — Mindnyájan küssé jövekkünk és persze maga is.

— Persze, persze. Mondja, haragszik rám valaki?

— Ugyan, dehogyan. Mindenki az a véleménye, hogy maga nagyon kedves, ha iszik egy-két pohárral. Persze Jim Pierson egy kis féltárgyát magától és ketten kellett lefogják a székekben míg végre megnyugodott. De a többi asztaloknál senki sem vette észre a jelenetet. Jobban mondva alig egynehányan.

— Jim meg akart verni engem? — suttogta a fiatal ember. — Szent Isten! Mivel szolgáltattam rá okot?

— Semmivel a világon. Maga nagyon kedves volt. De tudja, Jim milyen nagy ügyet szokott csinálni abból, hogy valaki egy kis figyelmet szentel Nellynek?

— Udvartottam Nellynek? Erre vettem?

— Persze, hogy nem, maga kis csacsi. Tréfálkoztak, ennyi az egész. Nelly kitűnően érezte magát és csak akkor húzta fel az orrát, mikor maga a nyakába öntötte a csereznyekelt.

— Uristen! Csereznyekeltél a nyakba! Mi lesz velem?

— Ugyan, mit aggódik emiatt? Majd küld neki egy csokor virágot és minden rendbe jön. A lényeg, hogy ne aggódjon.

— Persze, hogy nem aggódik. Már késő. Végem van. Eljártam kised játékaimat. Mondja, elkíváncoltam még valami kedves dolgot az est folyamán?

— Értse meg, nem történt semmi különös. Mindenki nagyon meg volt elégedve magával. Csak a főpincér okvetlenül kedve, hogy hagyja abba a hangos éneklést. De ő maga is kijelentette, hogy alapjában véve, személynem nem banná a dolgot, viszont félt, hogy ismét le fogják zárnai a kávéházat csendháborítás miatt. Az egész különben is nem tartott tovább egy óránál. És nem is volt nagyon hangos.

— Tehát énekeltem. Ropant kedves lehetett. Tehát énekeltem.

— Mindössze néhány dalocskát. Az egyiket, — tudja, valami katonadalt a szádról és a menyecskekről, a fiuk nem is hagyták, hogy befejezze. Rá akarták beszélni, hogy inkább egyen valamit.

— Ettem valamit?

— Semmit a világon. Valahányszor hozott valamit a pincér, azonnal visszaküldte. Semmit sem akart elfogadni tőle; mert kijelentette, hogy a pincér a maga elvezett testvérbátyja, akit a kóbor cigányok kiserétek a bűcsőben és most meg akarja vele osztani minden vagyonát. Szencsége volt.

Mindnyájan gurultunk a nevetéstől.

— Képzelem, — hörögte a fiatal ember. — A társaság kedvence voltam. És mi történt a pincérről való epizód után?

— Semmi különös. Mindössze megharagudott egy időre a szomszéd asztalnál, a csúnya nyakkendője miatt. De szerencsére sikerült kicipelnünk magát a helyiségből, mielőtt bármi komolyabb történt volna.

— Képes voltam talpraállni?

— Természetesen. Hány-szor kell mondanom magának, hogy kitűnően érezte magát egész idő alatt. Persze senki sem számíthatott arra, hogy odakünn befagyott a járda. Bárki más is eleshetett volna.

— Tehát elestem. Ez megmagyarázza, hogy miért fájt a... Érttem. És mi történt ezután?

— De Péter! — kiáltott fel méltatlankodva a kékszemű lány. — Csak nem akarja elhitetni velem, hogy nem emlékszik? Nem mondom, küssé be volt csipve az est folyamán, sokat bolondozott, de attól a pillanattól kezdve, mielőtt elesett, hirtelen megkomolyodott. Egészen más ember lett. Nem emlékszik? Saját maga jelentette ki, hogy én nem ismerem a maga igazi énjét. Oh, Péter! Igazán nagyon rosszul esne nekem, ha nem emlékezne arra a bájos, hosszú-hosszú utazásunkra a taxiban, ketten együtt. Kérem, gondolkozzon egy kicsit. Ugye emlékszik?

— Persze, persze. Bájos, hosszú utazás a taxiban, természetesen.

— Körös, körös, körös körös a parkban. És ragyogott a telihold. Ezüstös fényben áztak a fák. És maga elmondta, hogy először érzi, hogy lelke van.

— Ezt mondtam. Én, saját magam mondtam ezt.

— És még mást is. Egy egész sereg édes, bolondos dolgot. Hogy mit gondol rólam, mit érez felőlem, és hogy soha mostanáig nem merészkedett nyitlan beszélni. És akkor én magam is könnyelműen bevallottam titkomat. Oh, drágám, drágá Péter, azt hiszem, az utazás a taxiban fordulópontot jelentett mindkettőnk életében.

— Lehetséges. Minden lehetséges.

— Drágám, milyen boldogok is leszünk együtt. Meny nyire vágyom, elmondani a dolgot az egész világnak. Mit gondol? Vagy talán jobb lenne egyelőre megőrizni a titkot kettőnknek?

— Jobb lenne. Határozottan jobb lenne.

— Hát nem csodálatos?

— De igen. Fantasztikus. Gyönyörű!

— Ide figyeljen, — mondta a fiatal ember, — nem haragszik meg, ha mégis kérek egy pohár itál? Ugy értem, jót tenne.

— Hát persze, meg vagyok győződve róla. Szegény, szegény kisfiú hogyan szenved a gyomrával. De azonnal el fog mulni — hozok magának egy pohár whiskeyt szódával.

— Egy pillanat. Mondja meg színtén, nem-e lenne jobb, ha egyáltalán nem is állna szóba velem többé azután, hogy olyan átkozott bolondot csináltam magamból tegnap éjszaka? Halálra szégyellem magam. Nem is maradhatok tovább itt. Elmegyek. Elutazom. Elutazom Tibetbe egy lámaköltöztetésre!

— Maga bolond kis csacsi! Hát csak nem képzeli komolyan, hogy valaha is el fogom többé engedni magamtól? Elég volt a csacsiságokból! Hány-szor kell ismételnem, hogy nincs mit szégyenkezni a tegnapi este miatt, maga nagyon kedves volt, nagyon, nagyon kedves?

— És ekkor a kékszemű lány fel pattant a kanapéről köny-

CHAPLIN ÓFELSÉGE...

Irtá: PÁSZTOR BÉLA

Kétségtelen, hogy Charlie Chaplin király a filmművészet egyetemes birodalmában. Bár a siker mindent igazol, őt nem a siker koronázta királlyá, hanem a tett, a munka, az alkotás, ami akkor is felségge emelte volna őt, ha a kortársak között megbukott volna vele. Nem ő lett volna az első zseni, akivel a művészetek történelmében ez megtörténik.

Nem furcsa, hisz mestersejmebe vágott, de legalább ezerszer láttam Chaplin filmében. Az Aranylázat egyedül legalább ötvven, mert az én filmszínházamban ment 42 napig napi 3-4 előadásban. Kis, tíz- és húszperces rövid burleszkjeit, amivel karrierjét kezdte, 15-20 év múlva is előszedték, kutatója és dédelgetve a filmművészet ősforrását, eredetét. Mint geográfusok kikukutják a Jordán, a Duna, Volga, Amazon eredetét. Ahol lehetett Chaplin filmen látni, ott megnéztem. Hogy túlélt, túlszárnyalta a vele együtt induló komikusársait: Harold Lloydot, a kövér Fattyt, a faarcu Buster Keatonot, az artista Zigotot, Larry Seemont, elfelejtették őket, kimentek a divatból. Chaplin sose fog elmúlni, bárhol a fejlődőben is a filmművészet. Filmjeinek egy-egy negatívját kémforos dobozokban hermetikusan elzárva, szakszerűen őrzik az utókor számára. Hol lesz már Garbo rejtélyes mosolya, Marlene Dietrich jóhangszerelt lába, Rita Hayworth kitenyészett bujásága, Bette Davis drámai bazedovnézése, Gary Cooper revolvere, Clark Gable izmai és Robert Taylor férfias grüberlje, — mikor Chaplin, mint kultúrtörténeti monumentumot még mindig elő fogják venni. Igen, ezerszer is láttam őt filmen.

És négyezer életben, személyesen. — Ezeket fogom most elmondani.

A II. világháborút megelőző időben nyáron minden évben átjött Európába. Akkor már a világ legnagyobb részében emberek voltak. Nem túlzó elírás, nem is az én megállapításom, hanem a Christian Science Monitor százszázalékos döntése 1930-ban arra a kérdésre, hogy ki a világ tíz legismertebb neve, előket és holtakat is bele számítva. Első volt Chaplin, második Buddha Confucius, harmadik Mohamed, negyedik Mózes, ötödik Jézus, hatodik Lindbergh, hetedik Mussolini, a 8. és 9-ikre nem emlékszem, a tizedik volt: Napoleon. — (Hitler akkor még sehohse volt.) A szavazás eredményének indoklása szerint a kínai-indiai tömegek nem ismerik Mózes, és Jézust, a fehér világ meg Buddhát, — de nincs hely a világon, ahol ma már ne volna mozigép. Ahol pedig van, ott Chaplin nevét tudják. — Párisban Charlot, Madridban Carlitos, Itáliában Carlino a beceneve. Európában a Riviera volt a kedvence, ott se Cannes,

vagy Montecarlo. Ezek hangos, zajos helyek. Még a cannesi film-fesztiválra se ment át, pedig onnan félóránnyira Juan les Pins-ben nyaralt. Szerény, kis fürdőhely volt Juan les Pins. Chaplin jelenléte világhírűvé tette, feldobta a magasba. A Cote d'Azur sznobjai egy vízben akartak fürödni Chaplinnel. Babonás tisztelettel vették körül, mint egy fejedelmet, respektálták magányát, — akkor éppen nőlen volt — közel se mentek hozzá. Persze én sem. Halk, szófukar ember. A pincérektől franciául rendelt, — figyeltem a szomszéd asztaltól — számológát a szállodai portás fizette. Olyan szerényen viselkedett, mint aki elhízi, hogy ő inkognitóban van és senkise ismeri fel. Szinte félték kis embernek hatott. Senkise mert megszólítani. Persze én sem, illetlenség lett volna. Most, mikor pihehen. A svéd király ott teniszezett, akárhányszor megszólították, — őt soha. Greta Garbo után tömegek szaladtak, őt kimélték. Nagyon őszint. Egyszer egy gyönyörű, fiatal román lány a víz alatt véletlenül, orvul megharapta Chaplin. Ő tudta, melyik királyt kell megharapni. Nem a svédet. A kis merész románka Sári Maritza néven egy-két esztendőig sztár volt Hollywoodban. (Nem Chaplinnel, hanem protekció folytán egy más vállalattal.) Chaplin sovány, de izmos, kitornázott figura. Biztosan erős is. Ha felöltöztött, finoman, elegánsan hatott. Nem mereven, — könnyedén, mint egy király. Próbáltam őt összehasonlítani ebben a habitusában a csetlő-botló kis slumillel, a keménykalapos, kócos, kétfallos elcsélt emberkével. Az előttem ülő világfi, a csámpos, elkallódott páriával. A parallelból a művész képe ugrott elő. A napsugárban és a Riviera ezüstös homokján ott cikázott előttem a kis rongyos sorsulródott, akit Chaplin meggyűrt, megszült, megépitett; — a világ, a sors knock-outolja, akinek véletlenül, ritkán sikerül a behemót óriás elleneséget is — néha néha maga alá gyűrni. — A Riviera gazdagabb, naposabb volt azon a nyáron, mikor Chaplin ott volt.

Már világhírű, nagy művész, gazdag producer volt, mikor ellátogatott Londonba, ahol született. Tizenöt-ével elzött, a háború kitörése előtt. Sajtófogadás volt a Claridgeben, ahol lakott. A City Lights bombasikere után. Több, mint száz újságíró szorongott a nagy teremben, ahol az United Artists képviselők rendezte a partyt. Az volt az érzésem, hogy Chaplinnek egyenesen kínos volt ez a nyilvános szereplés. Az igazgatók beszéltek s ő ott ült, mint egy

áldozat. Az újságírók kérdézték, volt-e Whitechapelben, London külvárosában, megnézni, ahol született, ahol kisgyerekként játszott. Azt mondta nem kíváncsi rá. A szobáskára se, ahol szegény anyja varrásból tengette életét és nevelte két kis fiát, Charliet és Sydét. A cirkuszba se ment el, ahol egy bohóccsoportban először lépett a lámpák elé és — keresett sovány kegyeret. Fáradt volt Chaplin, pártalanul szomorú, dicsérték, ünnepelték, ő unta. Nem is az újságírókat, vagy a fogadtatást. Önmagát unta. Szinte sajnálni lehetett. Nem beszélgetett senkivel. Kedvesen, szívélyesen mosolygott, bucsuzott, szinte bocsánatot kért, hogy élt. Néhányan — persze nélküle — kiementünk a Kennington Road 287 számú házához, Chaplin születési helyéhez. Néhányan fotografálták a helyet, ahol a kis Charley — emlékiratait — autobiográfiája szerint játszott. Mint egy nagy fejedelm születési helyét. Igazán nem reklámból, hanem őszinte megbecsülésből. Ez volt második találkozásom Chaplinnel.

Azóta sok víz lefolyt a Temzén. Chaplin körül hullámok csapkodtak. Chaplin zászló lett, elv lett — intézmény lett. Hatalmas irratalom nyílt körülötte, könyvek, tanulmányok, cikkek ezrei. Chaplin minden filmjében filozófikus bölcseségre építi meg történetét és figuráit. Minden filmjében van pozitív mondanivalója, ami az elvi és szociális síkon sokfelé parcellázott világban sokszor vitaanyagává vált.

Chaplin humanista, szocialista. Minden megkötöttség gyűlöltje, minden szabadság hirdetője. A Modern Timesben a technokrácia lélektelensége, a Dictatorban az elnyomás, a Monsieur Verdouxban a lélekrontó, züllésztő, háboruzó társadalom ellen emelte fel szavát. A mohó és propagandaehees szovjetvilág magának reklámlta Chaplin művészetét és hangos méltánylásával Amerikában ellentábor szított fel Chaplin ellen. A macarthyzmus őt is céibavette. Bár nyilatkozott, hogy nem kommunista, de elvből nem jelent meg az Amerika-ellenes cselekedeteket vizsgáló bizottság előtt. Egyik támogatója a másik után érte. Még művészetében is. Azt is írták róla, hogy az első sorban első komikusból harmadrendű filozófussá degradálta önmagát. — Viszont a hegelista nagy olasz gondolkodó, a tavaly elhunyt Benedetto Croce „korunk egyik legnagyobb bölcselkedőjének” tartotta és irta. A viharok nem üttek el körülötte Amerikában. Szeméremhánták, hogy 30 év után se vette fel az amerikai állampolgárságot. Az önértetes Chaplin hóna alá kapta új filmjét, a „Limelight” (Rivaldafény) című alkotását, áthajózott vele Angliába.

És most találkozottam Chaplinnel harmadszor és negyedszer. És — végre beszéltem is vele. Nem tudom ki az az élő ember, akinek Londonba érkezése akkora szenzáció lett volna, mint az övé volt. Nagy lapok tudósítói elébe utaztak Amerikáig, hogy a „Queen Elizabeth” hajón együtt lehessenek vele, fotografálhassák.

A nagy londoni filmtársaság magyarszarmazásu vezérének, Sir Alexander Kordának két nagy vendége volt egyszerre: Winston Churchill (aki gyakori vendég, hisz a II. háború előtt szerződöttetett írója volt a London-Film cégnek. H. G. Wells, Churchill és Biro Lajos dolgoztak ott egyszerre...) és Charlie Chaplin, aki egy időben Kordával társ volt az United Artist cégben. Londoni tartózkodása alatt mindennapos volt Kordánál, az irodában, — ott ment keresztül szobákon Churchill is, akit négyen üdvözöltünk, ő a szivarjával a kezében in-

tegetett by-by-t. És Chaplin többször is bejött, ott, a Piccadilly 146 alatt otthon érezte magát. Mind a szobában bemutatkoztunk. A Limelight premierje előtt két nappal. Nem titkolta Chaplin, hogy ideges, izgatott. Idegesítette, hogy politikai ügyet, nemzeti heccet csináltak az ő amerikai-angol magánügyéből. Őt csak a Limelight érdekelte. Saját-maga nem, a nagy tam-tam sem. Azt észre lehet venni. Akkor hozták be a szobába a frissen megjelent nagy illusztrált lap példányát, rajta az ő nagy színes, gyönyörű portréjával a címlapon. Ő még nem láthatta ezelőtt. Valaki előzékenyen elé tette az asztalra. Rá se nézett. — Egyik filmkollégám Berlinből volt ott, kérdezte Chaplint, eljönne-e a berlini premierre? — Nem hiszem, hogy örülnék nekem! — felelte Chaplin, s ezt őszintén gondolta. A mi „beszélgetésünk” se volt valami hosszú. Mikor megmondtam, hogy Izráéliból való vagyok, hosszan rámnézett, tartalmasan nézett, éreztem, hogy a megpendített benne valamit. Sokan voltak ehhez a témához — úgy éreztem — csak ezt kérdezte: Born is Israel? Ott született? — Nem — válaszoltam — de Izráéli állampolgár lettem. Megint egy elég hosszú pauza. Fogja a kezemet búcsúzásra. Mélyen a világszóló szemébe nézek. Hőféher a haja. Ő mosolyog. Mintha számára fontos lenne, úgy kérdi: van már jegye a premierre? Boldog arccal feleltem, hogy már van. Ez volt az egész. Nem hiszem, hogy elhalasztotta volna a premieret, ha történetesen az felelem, hogy nincs jegyem, de megmelegedtem a kedves kérdéstől. Nem illet, nem volt szabad ott, akkor kérdeszem tőle olyasmit, amit nekem, az Izráélinek, a zsidónak érdemes és érdekes lett volna. Sablont, filmkérdést feltenni meg unalmas és nagyképű lett volna. Több alkalmmal meg már nem volt.

Láttam őt a Limelight premierjén. Az Odeon filmszínház fényárban úszott. A premier minden újság már részletesen leírta. A királynő huga, Margareth hercegnő képviselte az uralkodót, tehát a teljes királynőnek járó külsőségekkel fogadták. Az Odeon előcsarnokában egy kis sziget volt számmunkra kijelölve, ahonnan nemcsak a hercegnő bevonulásának ceremóniális külsőségeit és pompázatát élvezhetjük, hanem azt az ezerszer lefotografált jelenetet, amikor Chaplin és felesége, azonkivül a húszéves, gyönyörű Claire Bloom, a filma főszereplője fogadták a hercegnőt. A két hölgy a királynőnek járó legmélyebb „hokniksz”-szel hajoltak meg. (Egy lépést jobblábbal előre lépni, a ballabát messzire a jobb mögé helyezve egyidejűleg mélyre guggolni úgy, hogy a felsőtest merev egyenes maradjon. Csuda, hogy nem török bele a derekuk.) Chaplin szinte egy picit se hajolt meg. Mosolyogva rázták egymás kezét Chaplin a művész és Margareth a királynő helyettese.

Mert ezen az estén Chaplin volt a király. A filmet „comedydrama”-nak nevezték. Ez így lefordíthatatlan, de a film a komédia és a dráma keverékénél is több — bölcsesség, filozófia, tanítás és mindenekelőtt magasrendű élvezet, szórakozás a művészet legtisztább eszközeivel. A filmről, Chaplin jártékáról, a tündéri Claire Bloomról való beszámolás már a filmkritika keretében tartozik. De ahogy az előadás végén Charlie Chaplin, a mozgófénykép poétája, technikus, építész és komédiás az Odeon limelightje előtt meghajolt, tomboló tapshivarban, az felejthetetlen élmény. Chaplin a király öfelsége meghajolt Margareth öfensége előtt.

„KADIMAH” NYELVISKOLA, T. A., BEN JEHUDA 74. SZ.

Hétfőn és kedden (augusztus hó 3-án és 4-én) új tanfolyamokat indítunk:

IVRIT:

- 1) KEZDŐKNEK: d. e. 9-10, este 6-7.
- 2) Haladóknak: minden reggel és esti órában.

ANGOL:

- 1) KEZDŐKNEK: este 8-9 és 9-10.
- 2) Haladóknak: minden reggel és esti órában.

3) Az elemi és középkörűk minden osztályának TANULÓI számára speciális szüneti ANGOL TANFOLYAMOK. • A tanterv az általános előmenetel biztosítását és a VIZSGAKRA VALÓ ELŐKÉSZÍTEST tartalmazza.

FIGYELEM! Olyan diákoknak, akik angolul még nem tanultak, kezdő kurzusokat indítunk. Felvilágosítás és beiratkozás vasárnap, hétfőn és kedden (aug. 2, 3 és 4-én) d. e. 8-1 és d. u. 4-9

nyed csókot lehet a fiatal ember homlokára és kislejtett a szobából.

A sápadt fiatal ember utánanézett, — lassan, hosszasan megcsóválta a fejét

és utána belétemette remegő kezébe.

— Istenem, — nyöszörögte. — Édes, jó, mennyből, magasztos Istenem!...

Fordította: G. K.

Turisták, turák és meglepetéseik

A hét görbe tükre

Rajzolta: ZEEV

A külföldi turisták között, akik az országot látogatják, sokféle akad. A leggyakoribb és legismertebb típus az amerikai. Az általános elképzelés róla, hogy rendes évi utazgatási tervébe, melyben Florida, Kalifornia, valamint „Európ” országai szerepelnek, felveszi egyszer Izraelt is. Összekötésbe lép a repülőársasággal, szombat rendel a Sáróban vagy Rámát Avivban, magához veszi a csekkönyvét és elindul.

De pedig másfajta is kerül. Olyan, aki hosszú évek vágyakozása és munkája után érkezik ide, olyan sóváran, mint a zengő szívű Jehuda Hálévi és olyan fáradtan, mint egy gyalogos zarándok. Mert az izraeli utazásért plusz munkát vállalt. A repülő-jegyért és egy hónapnyi izraeli tartózkodásért nemcsak az utazási irodának és szállodának fizetett, hanem lerátta adóját a gyárban, műhelyben, üzletben vagy iskolában, ahol napi nyolc óráján tul ezért a kirándulás ért dolgozott.

A luddi repülőtéren, a magabiztos külföldi turisták közt, így láthatunk néha megrendült, ijedt, síró szemű kis embereket, akik valamennyi táskájukat és szatrukat egyedül cipelve, rétegen indulnak el az „ösi kőveken”.

Egy ilyen ijedt szemű kis embert vártam mulkorában Luddon. Alig tudtam egy-két üdvözlő szót találni számára, olyan erősen meg voltam indulva, ahogy ott állt picin és törékenyen, élete egyetlen nagy vállalkozásával és lázadásával, amit izraeli kirándulása jelentett. Mert Mirjam, a turista, huszonkét évi házasságán keresztül, önmagát feladva, engedelmesen és alázatosan állt bűcsőknél és tűzhely mellett. Utjai nem ágaztak messzire és ismeretlenbe, csak a lakás meg butorok közti biztos és veszélytelen területre. Aztán megfeszítette magát benne nyugtalanságával és boldogságával az izraeli utazás vágya. Ugy érlelte valóságá, olyan türelemmel és szeretettel, mint ahogy kihordott és megszült egy gyereket. Most itt állt végre s én mellé szegődtem, hogy az ország nevezetességeit neki megmutassam. Egy-egy ilyen nevezetesség számomra is komoly élmény és szenzáció volt.

Az első kegyeletes látogatás természetesen Jeruzsálemnek szót, melynek miniatűrjét, minden befogott színevel és fényével hordta lelkében s mely teljes nagyságában és valóságában nyult most felé a föld tenyerén.

Az ódon kis utcák, Dávid

Irta: JUNGREISZ ELZA

király csöndes palotája, a Herzi hegy és a Parlament, úgy peregetek előtte, mint nagy könyv lapjai melyet nehéz ujjakkal forgattak az évszázadok.

Tel Avivon átfutva, Rámátáján fasorain, a chedera sárga homokbuckák közt megyünk tovább. Egy ideig kísérőnkül szegődik a tenger és Isten nagy csöszkunyója a kármeli szőlők között. Az émekei autóbussz szürke és kopott jármű, de mi teljes nyugalommal ülünk bele, tudjuk, hogy az ország egyik legszebb részébe visz. Tivonnál megállunk, hogy sziklába vajt lépcsőkön, virágteraszokra és apró mosolygó kis házakba lépjünk be. Ismerek itt öt évvel ezelőtt épült villákat és öt év óta valóságos parkokká nőtt kerteket. Hányféle bokor, virág, gyümölcsfa virít itt! Szőlőlugas, citrom- és narancsfák, piros virágruhába öltözött gránátalma, gladiolák, dália, borzalmasfehér ziniák. Egy kis törpe akác szegyenkeze huzza meg magát a fejére nőtt muskátlibokor mellett. A tűző napon, az elnyomorító kis cserép nélkül, másképp nének itt a virágok... A turista el van hüvölve. Még semmi szánandót és szegyenest nem látott, ebben a kopárnak és szegényesnek hitt országban. És még egyetlen panaszkodó, nyűgös emberrel sem találkozott. Sőt az a fiatal házaspár, amelynek szülei Amerikában laktak, s könyörgő üzenetet küldtek általa, hogy jöjjenek már „haza” a gyerekek, meggyőzték őt arról, hogy a szülőknek kell hozzájuk költözni. Ők a gazdagabbak.

Ez Kfár Hachores kibucban történt. Kfár Hachores régi település, orosz és lengyel diákok kezdték megépítését. Fent van a Nazareti hegyek közt és végig lehet róla látni a zöldelő jisivokot, melyek mint smaragdfüzér ékesítik az émekeket. Elvevését a munka, fényét legendái adják meg. Legendái szépek és hősiessé, akár Salom Asch csiszolta őket művészi tollal, akár chalucok gyurták érdes kezeikkel.

Dudi és felesége Jáfá, valamint chaluctársaik Magyarországról kerültek el s egy lakóhelynek betört nevegi telepen töltötték éveiket. Most itt vannak Kfár Hachoresen és élik a kibuc nap-nappját. Az émekeben s a tiszta héber atmoszférájú faluban eltöltött esz-

tendők alatt, megszoktam s örömmel szoktam meg a gondolatot, hogy ebbe a talajba, ebbe a nyelvbe vertem gyökereket, hogy emlékeimen, kiejtésemen egyre fakóbbak a piros-fehér-zöld árnyalatok. Mégis, a meghatottság jóleső érzés, hogy Kfár Hachores chalucái közt alig találni mást, mint magyart. Furcsa érzés, egy kis megmagyarázhatatlan és indokolatlan büszkeség is van benne. A földnek csak egy nemzetisége, ideológiája, elhivatottsága van s ahhoz a nagyhoz és egy-séghöz szeretnénk tartozni. Bármennyire megváltoztak a külső körülményeink s a szubjektív motívumok, melyek folytán bizonyos közösségbe tartozunk, úgy látszik, nem oldódtak és nem szivódtak fel végkép az eredetiek. Senki rajtunk kívül itt ezt a fajta meglepedést nem érezheti, ha hallja, hogy az öreg „horimok” a „bét hámeláchában” cácuimokat gyártanak, hogy bőrből, fémből, fából játékokat varrnak s kalapálnak, hogy Pista a fálchában dolgozik és Józsi a jerákokban.

Most épülnek a kőházak a „vátikok” számára. Dudi és Jáfá is vátikok, meg vannak együtt vagy ötven évesek. Estefelé van, most érkezik meg a gyerekházból Bilhá és Hilléli, ragyogó tisztán, világoskék himzett ruhában és fehér öltönyökben. Bilhá pirosbarna, ragyogó szemű, Hilléli két éves díjbrkó, haj helyett egy aransárga hűsvéti csibé pihével a fején. Nagyon sietnek, mert az egyik teherrautó végigviszi őket biróalmukon, a földeken és erdőknél át.

Amerikában járva, voltam Dudi és Jáfá családjánál, elegáns, süppedő szőnyeges, bársony foteles new-yorki házban. De Mirjamnak igazán van: ezek itt gazdagabbak.

Szép programot csináltam, oda viszem el a vendéget, ami legvisszatérőbb és leglelkesebb itt az országban. Rövid ideig lesz itt, legyen minden élménye kellemes és szép. De neki is van programja, 'his könyvében számtalan név, helység, üzenet van felírva, melyek Éjjeltől Beér Séváig szótört jisivokban vannak. Induljunk hát Beér Séva felé.

Beér Séva szinte fehéren izzik a forró déli napsütésben. Néhány percre megpihenünk barátainkkal a hosszú utazás után. Nagy hűvös ház, tágas, márványos csarnokokkal és gyönyörű kerttel.

Valami gazdag arab úr élt itt valaha a magas kőfalak és örökösen csukott vaskapu mögött, mely kizárta a külső nyomorúságot és szegénységet. De mi kinyitjuk a kaput és elindulunk felé.

Ha mesét írunk, úgy folytatnánk most, hogy mentünk, mendegéltünk. Így talán érezni lehetne, hogy nem valami egyszerű úton, könnyen elérhető cél felé mentünk. Érezni lehetne, hogy bukdácsolunk kőhálmokon és törmelékeken, csöndben, melynek jelentősége van, valami felé, ami meglepő, nyomasztó és megrendítő lesz számunkra. Szóval, mentünk, mendegéltünk s elérkeztünk egy elhagyott ház elé. Nagy kutya rohant felénk vadul és támadón. Nyilt az ajtó és egy hang kiáltott ki „nem kell félni a kutyától, jó kutya”. Aztán kijött az asszony. Farkópiros ruha volt rajta és a fején valami sávok, mely fehér volt, selyem volt és kendő volt valaha. Az alóla kibukó hajra, mely ugyanilyen folyamatosan ment keresztül, a turista emlékezett, mikor hánvas-szőken és üdén viselte egy finom és kedves hölgy. Riadt, gyul-

ladt szemek néznek ránk. Az orr és a száj körül szorosra kötött ecetes-vizes borogatás, az alól beszél olyan tompán és szaggatottan, mintha víz, vagy föld mélyéből törnének fel a hangok. Nem lepődik meg a látogatón, aki kilenc évi távollét után hirtelen, váratlanul megjelent. Itt, ebben a házban épp ilyen természetességgel fogadták volna Eljáhu prófétát, a Megváltót, vagy egy eltűnt, drága családtagot, akitől akkor, kilenc évvel ezelőtt, a hirtelen búcsúzások idején elszakadt...

A szoba — Istenem, — hogy lehet azt elmondani. Sirkamra, amelybe évszázadokkal ezelőtt eltemettek valakit és kedves tárgyait. De mindent felfalt az enyészlet. A halomba rakott huzatlan ágynemű fekete és penészes. A székek korhadtak és kárptjuk nem is szakadozott — oszlának inkább. Minden ajtó és ablakrésen kedves rongyok, a padló ecetes vízzel felöntve. A kutya morogva, gyanakodva, ellenségesen tart szemmel bennünket. Talán ő is hiszi, hogy az ajtórepedéseken beszivároghat a gáz? Vagy csak az asszony iszonyatát és félelmét érzi, s a szánalomnak, védeni akarásnak, ősi, nyers, tiszta ösztönét?

Igy, fenyegető pillantását ránk irányozva, mint egy fegyvert, kisér ki bennünket az utcára. Aztán visszazalad, felelős s talán terhes posztjára, s lehet, úgy érzi, hogy egy tiszta ágygal, simogató kézzel — vagy egy injekciós tűvel — sokat lehetne segíteni, nagy rémületek s hiábavaló, idegtépő várakozások idején.

Lassan és hajlottan, mint egy csiga, melynek egész bánat-háza ott van a hátán, megyünk tovább. A kis könyvből, melyben az amerikai rokonok üzenetei vannak, újra kijegyzünk egyet és elindulunk megkeresésére. Nehezen találjuk meg. A házakat és utcákat jelző számok keresztjétényét előbb meg kell fejteni az új sikunban. Végre egyeznek a szám és a név. Sűrű szegedróttal körülvert telkek és minden oldalról őrgöngyűvöltéssel előugró kutyák.

Határszél — átszivárgók — a halál toznácát nem lehet repkényvel és „délignyitóval” felfuttatni. Éjszakai őrzők kellenek, az idillikus ciprusosvöny helyett szegeddrót és kutyák. Legálább bent volna valami vigasztaló. De nem. Az egyik szobába felét elfoglalja egy óriási lift, melyből a négy év alatt, mióta az országban vannak, csak a legezükésesebbbet vették elő. Ugy állt ott lakatokkal és egyik oldalán Haifa, a másikon a lengyel város nevével — hogy csak meg kell fordítani az irányt — készségeken útra kel újra.

A butorokon minden oda nem tartozó holmi. Az ágyon edény, a széken párna, a „szápán” mosdótál. Egy anyagi szépségű öt-hat éves kislány néz tágranyolt szemekkel ránk. Az asszony rötselkedve rakogat. Amerikai rokonai iránt érdeklődik. Még mindig olyan szép Betty? Sójajta veszi tudomásul, hogy igen. Persze, itt nem lehet és nem is érdemes. Sem fésűlködni, sem vasalt ruhát viselni, sem házat csinítani. Mert ki látja? A gazozos bódében állni nem jó másképp? És a „feketék” meg fogják szólni talán? A látogatás rövid s az üzenet is, amit Amerikába küldenek: rossz itt! A forráság még estefelé sem enged. A város alig lélekkik és mozdul a súlyos, ernyesztő homok alatt.

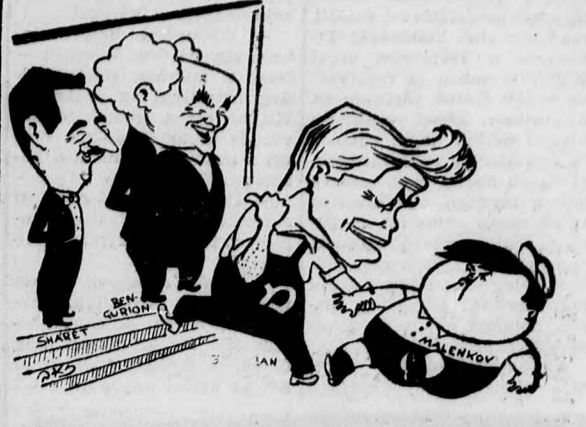
HÖLGYEK, FIGYELEM!
Fodrászatunk
kozmetikáját
a klímának megfelelő új felszereléssel kibééítettük. Új vezetője a közszerezetnek ürvendő

CARLA (azelőtt Rona Rauchnál.)
A legjobb krémek és szépség-szerek. Ingyen tanácsadás 9-1, 3-7 óráig. Előjegyzés ajánlatos.

Fodrászatunkban
a legmodernebb amerikai tartós hullám, festés, manikűr, Elsőrendű és lelkiismeretes Kiszolgálás.

FRIEDMANN SZALON
PETACH-TIKVA.
BERKOVITS U. 10.

Sárét nyilatkozata után — amely szerint Izrael nem vesz részt a Szovjetunió elleni paktumban — a Mápám felajánlotta közreműködését a kormányban...

Gyere csak bátran, fiacskám, nem bántanak a bácská...
M. Oren felesége levélben kérte Zápotocky oshszlovák köztársasági elnökötől férje szabadonbocsátását...

Orennek a levél Prága városába, Örméhrt viszen a szomorú fogságba?

Megkezdik a mesterséges eső előállítását Izraelben — repülőgépek segítségével...

Anyuka, szedd be gyorsan a ruhát, jön az eső!

is felfedezek s egy háziszőtes abroszt az asztalon. Valahol, letűnt idők alakjai között, szerepelnek emlékeimben, varázslatos ujjú háziaszasszonyok, akik a piros kőnaposretket rózealakura hámozták, zödpaprikából kosárkát készítettek a vajnak s a fiatal hagyma szőrárt gigöndörítették, mint sütvással a haját. A Sárika „csendélete” erre emlékeztetett.

A friss ágyneműnek romaring illata volt. Évek óta nem jutott eszembe ez a finom, szerény, kedves kis virág.

Nem hűnytam le a szemémet. Mirjam mélyen aludt mellettem. Fáradt volt a zsufolt naptól, talán az esztendőktől és munkától is, mely mögötte van. En akartam, hogy szép legyen neki ez a négy hét. Csak a tenger kék öblét akartam neki megmutatni, dús, virágos kerteket és boldog, kivételes embereket. De jó, hogy ide is eljöttünk. Hogy látta a nehezen gyógyuló, nehezen épült. — Azt hiszem sokat tanultunk ezen a kiránduláson, a turista én én...

Késő este van, mire Migdál Gádba érünk s rátalálunk a kis családra, mely a kis útintőszében szerepel. Hűs szél cirogatja arcunkat, ahogy megyünk a városra az állami sikun felé. Széld fények gyúlnak a házakban, meleg, otthonosak — lámpafény. Sárika, a háziaszasszony is gyorsan meggyújtja és az asztalra helyezi a lámpát. Nemsokára bevezetik a villanyt s akkor ebből a sikunból is város lesz. Szikrázó fehér sugara fényvel borít be mindenütt mindent, ahol egy diadalmas akarat parancsolja: legyen világosság. De így, ahogy ez a gyöngé, sárga kis láng repdes — így talán csak az első otthon teremtő asszonyi kézben lobogott. Majdnem elsirom magamat, ahogy meglátom a falli polcon végigrakott, kifényesített bádögöbözöket s alattuk a himzett, vasalt „stráfot”. És egy hófehér sámlit

Kellemen: 2-kötetes magyar-német-magyar; Somogyi: 5 nyelvű magyar-német-kötetes szótár; Schimaneck: „A hűtés technikai és gazdasági problémái”; Murat Sanders: angol-német szótár, eladó.

SOPRONYI, HALLER, JÓZSEF 10/1

SCRIP TO ISRAEL INC.

Örömmel közöljük I. t. vevőinkkel, hogy a közeli napokban üzleteket nyitunk mindenféle finom és kóser כשר אף להדרין élelmiszerek árusítására:

Tel-Aviv: King George-u. 2.

Jeruzsálem: Hasaron-u. 5. (A „Rivoli”-üzletben)

Haifa: Haacmout-u. 17.

Vállalatunk, a „SCRIP TO ISRAEL INC.” utalványai-val csakis a fenti, a legmodernebbül berendezett üzletekhez kell fordulni.

Üzleteinkben gyors és udvarias kiszolgálást vezetünk be — vevőkörünk teljes meglegedésének elérésévégett.

Nyári étrendek - SPORT - APRÓHIRDETÉSEK

Írta: LÖBL MARGIT

Élelmészeti szempontból a nyár a legkönnyebb időszak. Bőségesen termő zöldség, zöldborsó, gyümölcs és az utóbbi időben egyre jelentősebb mennyiségben piacra kerülő gomba állnak rendelkezésünkre. E felsorolt élelmiszerekkel — kevés kiegészítéssel — egyszerűen egész tápszükségletünket ki tudjuk elégíteni, annál is inkább, mert a nagy melegben a szervezet a kalóriaszegényebb, frissítő, üdítő ételeket kívánja meg.

Július 19-iki számunkban „A jóegészség forrása” címen közölt cikkünkben ismertettük a zöldségfélék, saláták, főzelékek és gyümölcsök egészségi szempontból való fontosságát a táplálkozásban, ezalkalommal néhány termék konyhai felhasználásának a leírásával egészítjük ki a fent említett cikkünket.

Hogyan készíthetünk egy-egy főzelékből többfogásos étrendet?

Kelkáposzta, 3 személy részére:

1 kg-os megmosott kelkáposztafejet 1 liter főv vizzel leforrázzunk, fedővel befedjük néhány percre, majd a vizből kivesszük, a majd vegyes leveszöldséget adunk és ha félpuhára főtt, 4 dkg. apró gerstőt, 3 darab kisebb burgonyát egészben, sőt, pirospaprikát és töröttborsot adunk és puhára főzzük. — Gersli helyett rizst, vagy apró zsemlyegombócokat is főzhetünk bele.

A kelkáposzta nagyobb leveleit lefejtjük, előre elkészített töltelékkel megtöltjük, begöngyöljük és a margarinnal kikent, morzsával beszórt wundertopba rakjuk, meglocsoljuk lebeniával, olvasztott margarinnal, kevés reszelt sajttal, vagy csak prézlivel és rózsaszínűre átsütjük. Tölteléket készíthetünk félpuhára párolt rizsből, amelybe 1 nyers tojást, sőt, borsot keverünk. Vagy tejben áztatott fehérekényérből, amelybe pár deka hagymás olajban párolt gombát, sőt, borsot és egy tojást keverünk. Vagy töltethetjük finom burgonyapürével, amelybe kevés pirított

hagymát is keverünk. Töltethetjük ezenkívül darált hússal, amelybe párolt rizst, pici reszelt hagymát és fokhagymát, 1 tojást, sőt és borsot keverünk. Ez utóbbi esetben lebénia és reszelt-sajt helyett kevés paradicsomlével locsolgatjuk meg.

E felsorolt töltelékekkel nemcsak töltethetjük, de le is rakhatjuk a kelkáposzta metéltre vágott leveleit, ügyelve arra, hogy alulra és felülre mindig a kel kerüljön és közötté rétegesen a töltelék. Olvasztott margarinnal, lebeniával és pirított prézlivel megszórva megsütjük. Nagyon megjavíthatjuk ha 3-4 dg reszelt sajttal beszórva sütjük meg.

A kelkáposzta többi részét ujnyi vastag metéltre vágva forrósított hagymás olajban puhára pároljuk, sóval, köménymaggal ízesítjük tálalás előtt kevés citromlevet adunk hozzá és a töltött kelkáposzta körítésékként tálaljuk.

A kelkáposzta forrózott leveleiből készíthetünk kitűnő húspótlót, ha a felvagdalt leveleket hagymás olajban puhára pároljuk, sóval borsos fűszerezük és 2-3 felvert tojást ráöntve átsütjük. Salátával, vagy más savanyúsággal tálaljuk.

Készíthetjük kirántva, 1-2 levelet összefogva lisztbe, tojásba és morzsába mártva, vagy sűrű palacsintatészta alá mártva forró olajban kisütjük.

Zöldbab, 4 személyre:

1 kg gyenge zöldbabot megtisztítunk, megmosunk és gyengén sózott főv vízbe dobva puhára főzzük, (vi gyázva, hogy szép szálas maradjon). 2 pohányi zsemlye morzsát margarinnal megpirítunk és a leszűrt zöldbabot beleforgatjuk, összerázzuk, hogy a morzsa mindenütt ellepje. Tápra halmozzuk és a tetejére apró margarindarabkákat teszünk és lebeniával meglocsolgatjuk. Salátával tálaljuk.

A zöldbab leszűrt levébe 5 dg rizsát adunk, puhára főzzük, világos petrezselymes rántással berántjuk és ízesítjük sóval, cukorral és izés szerint sóval, cukorral és citromlével, vagy lebeniával ízesítjük.

A zöldbabcsóhoz egyforma mennyiségű zöldbab és paradicsom szükséges. A felszeletelt zöldbabot gyengén sózott vízben félpuhára főzzük. Az összetörte paradicsomot olajban párolt hagymára dobjuk, pár percig átsütjük, majd a leszűrt zöldbabot hozzáadjuk és fedő alatt az egészet puhára pároljuk. Töröttborsal fűszerezük.

Feltétnek kirántva is készíthetjük a zöldbabot, ha szép nagyhüvelyű, gyenge a bab. Előzőleg gyengén sósvízben megfőzzük, majd a vizet lecsurgatjuk róla és lisztbe, tojásba és morzsába mártva, forró olajban kisütjük. Ha kisebbek a hüvelyek, kettőt, hármat összefogunk és úgy panírozunk. Reszelt sajttal meghintve, forrón tálaljuk.

ADAS - VETEL

Ma jár le a IV. Makkabia nevezési határideje

Szeptember 20-án kezdődik megnyitó ünnepséggel a IV. Makkabia a ramat-gani Stadionban. Ugyancsak a ramat-gani Stadionban rendezik a záróünnepséget is, melynek legfőbb érdekessége az izraeli rendőrség lovassportjainak látványos sportjátéka lesz. Az izraeli rendőrség történetében ez lesz az első eset, hogy lovassportatványokkal a nyilvánosság előtt szerepeljen. A záróünnepségen kerül sor a Makkabi országos sportközvetítésnek és a szülői nézőtömegszabadgyakorlat bemutatására is, amelyben több ezer leány és fiú fog egyszerre tornázni.

A versenyek szeptember 21-én kezdődnek. Teljes héten át folyó majd a küzdelmek 17 különböző sportágban. A Makkabia szeptember 29-én ér véget a záróünnepséggel.

A versenyekben résztvevő országos augusztus elejéig jelentkezhet az egyes sportágak küzdelmeiben résztvevő. A nevezési terminus tehát a mai nappal záródik. A mai napig csupán azt kellett bejelenteni, hogy milyen sportágban és hány versenyzővel vesz az illető ország a versenyben részt. Számos országból azonban már eddig is névszerinti nevezések is érkeztek, amiből erre szeptember elejéig volna még ideje a szövetségeknek.

A nevek között számos olyan versenyzőt találunk, akik figyelemreméltó sportteljesítményekkel már régebben kitűntek. Különösen az USA-atléták egyetemisták ert el olyan eredményt, amely arra enged következtetni, hogy a IV. Makkabia sporteredményekben maga mögött fogja hagyni az eddigi hasonló rendezvényeket. Az USA-olimpikon Martin Engel kalapáccsal 57 méterre felel dob állandóan, de elérte már a nemzetközi legjobb színvonalat jelentő 68 métert is. Stanley Lambert és Marney Meyer, a 17 méteres súlylökő atléták ezt a versenyzőnöt valószínűleg egymás között fogják eddigin; Sidney Kivitt és Ronald Engelhard a gerelydobók 60 méterre felel, Richard Hecht 4 méterre felel rúdugrik, Roney Tubal 7 méterre felel ugrók, Victor Frank a diszkosz 47 méterre hajítja. Ezekon kívül és mellett még tucajt kitűnő futó, dobó- és ugróatléták nevével soroljuk fel, akik részvételükkel nemzetközi színvonalat fognak biztosítani a különbözőbb Makkabiaiakban.

A rendezőség elhatározta, hogy a maratoni futás helyett — amelynek 42 és fél kilométeres távja túlzottan nehéz feladat elé állítaná az erre a fizikumot és idegket 60 versenyre még eléggé fel nem készült atlétákat — 25 kilométeres országúti versenyt állít be az atlétikai műsorba.

S. K. Makkabia (Bratislava).

A tel-avivi helyisport gyűlése üzent a Bitan-kávéházban. Düzengő 47 u. 127 alatt tartja meg. A legközelebbi összejövetelt augusztus 4-én, kedden este 8 órára tűzték ki.

A haifai helyisport augusztus 6-án, csütörtökön este 8 órakor találkozik a Daphne kávéházban. Megbeszéli a Kfar Makkabiba tervezett kirándulás részleteit.

RÁDIO

PÉNTEK
6.30: Május, 6.35: reggeli torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hangverseny, 12: Jan Pears tenorista hangverseny, 12.50: katonazenekari hangverseny, 12.55: katonazenekari hangverseny, 13.30: hírek, 13.45: hírek, 13.55: hírek, 14.05: hírek, 14.15: hírek, 14.25: hírek, 14.35: hírek, 14.45: hírek, 14.55: hírek, 15.05: hírek, 15.15: hírek, 15.25: hírek, 15.35: hírek, 15.45: hírek, 15.55: hírek, 16.05: hírek, 16.15: hírek, 16.25: hírek, 16.35: hírek, 16.45: hírek, 16.55: hírek, 17.05: hírek, 17.15: hírek, 17.25: hírek, 17.35: hírek, 17.45: hírek, 17.55: hírek, 18.05: hírek, 18.15: hírek, 18.25: hírek, 18.35: hírek, 18.45: hírek, 18.55: hírek, 19.05: hírek, 19.15: hírek, 19.25: hírek, 19.35: hírek, 19.45: hírek, 19.55: hírek, 20.05: hírek, 20.15: hírek, 20.25: hírek, 20.35: hírek, 20.45: hírek, 20.55: hírek, 21.05: hírek, 21.15: hírek, 21.25: hírek, 21.35: hírek, 21.45: hírek, 21.55: hírek, 22.05: hírek, 22.15: hírek, 22.25: hírek, 22.35: hírek, 22.45: hírek, 22.55: hírek, 23.05: hírek, 23.15: hírek, 23.25: hírek, 23.35: hírek, 23.45: hírek, 23.55: hírek, 24.05: hírek, 24.15: hírek, 24.25: hírek, 24.35: hírek, 24.45: hírek, 24.55: hírek, 25.05: hírek, 25.15: hírek, 25.25: hírek, 25.35: hírek, 25.45: hírek, 25.55: hírek, 26.05: hírek, 26.15: hírek, 26.25: hírek, 26.35: hírek, 26.45: hírek, 26.55: hírek, 27.05: hírek, 27.15: hírek, 27.25: hírek, 27.35: hírek, 27.45: hírek, 27.55: hírek, 28.05: hírek, 28.15: hírek, 28.25: hírek, 28.35: hírek, 28.45: hírek, 28.55: hírek, 29.05: hírek, 29.15: hírek, 29.25: hírek, 29.35: hírek, 29.45: hírek, 29.55: hírek, 30.05: hírek, 30.15: hírek, 30.25: hírek, 30.35: hírek, 30.45: hírek, 30.55: hírek, 31.05: hírek, 31.15: hírek, 31.25: hírek, 31.35: hírek, 31.45: hírek, 31.55: hírek, 32.05: hírek, 32.15: hírek, 32.25: hírek, 32.35: hírek, 32.45: hírek, 32.55: hírek, 33.05: hírek, 33.15: hírek, 33.25: hírek, 33.35: hírek, 33.45: hírek, 33.55: hírek, 34.05: hírek, 34.15: hírek, 34.25: hírek, 34.35: hírek, 34.45: hírek, 34.55: hírek, 35.05: hírek, 35.15: hírek, 35.25: hírek, 35.35: hírek, 35.45: hírek, 35.55: hírek, 36.05: hírek, 36.15: hírek, 36.25: hírek, 36.35: hírek, 36.45: hírek, 36.55: hírek, 37.05: hírek, 37.15: hírek, 37.25: hírek, 37.35: hírek, 37.45: hírek, 37.55: hírek, 38.05: hírek, 38.15: hírek, 38.25: hírek, 38.35: hírek, 38.45: hírek, 38.55: hírek, 39.05: hírek, 39.15: hírek, 39.25: hírek, 39.35: hírek, 39.45: hírek, 39.55: hírek, 40.05: hírek, 40.15: hírek, 40.25: hírek, 40.35: hírek, 40.45: hírek, 40.55: hírek, 41.05: hírek, 41.15: hírek, 41.25: hírek, 41.35: hírek, 41.45: hírek, 41.55: hírek, 42.05: hírek, 42.15: hírek, 42.25: hírek, 42.35: hírek, 42.45: hírek, 42.55: hírek, 43.05: hírek, 43.15: hírek, 43.25: hírek, 43.35: hírek, 43.45: hírek, 43.55: hírek, 44.05: hírek, 44.15: hírek, 44.25: hírek, 44.35: hírek, 44.45: hírek, 44.55: hírek, 45.05: hírek, 45.15: hírek, 45.25: hírek, 45.35: hírek, 45.45: hírek, 45.55: hírek, 46.05: hírek, 46.15: hírek, 46.25: hírek, 46.35: hírek, 46.45: hírek, 46.55: hírek, 47.05: hírek, 47.15: hírek, 47.25: hírek, 47.35: hírek, 47.45: hírek, 47.55: hírek, 48.05: hírek, 48.15: hírek, 48.25: hírek, 48.35: hírek, 48.45: hírek, 48.55: hírek, 49.05: hírek, 49.15: hírek, 49.25: hírek, 49.35: hírek, 49.45: hírek, 49.55: hírek, 50.05: hírek, 50.15: hírek, 50.25: hírek, 50.35: hírek, 50.45: hírek, 50.55: hírek, 51.05: hírek, 51.15: hírek, 51.25: hírek, 51.35: hírek, 51.45: hírek, 51.55: hírek, 52.05: hírek, 52.15: hírek, 52.25: hírek, 52.35: hírek, 52.45: hírek, 52.55: hírek, 53.05: hírek, 53.15: hírek, 53.25: hírek, 53.35: hírek, 53.45: hírek, 53.55: hírek, 54.05: hírek, 54.15: hírek, 54.25: hírek, 54.35: hírek, 54.45: hírek, 54.55: hírek, 55.05: hírek, 55.15: hírek, 55.25: hírek, 55.35: hírek, 55.45: hírek, 55.55: hírek, 56.05: hírek, 56.15: hírek, 56.25: hírek, 56.35: hírek, 56.45: hírek, 56.55: hírek, 57.05: hírek, 57.15: hírek, 57.25: hírek, 57.35: hírek, 57.45: hírek, 57.55: hírek, 58.05: hírek, 58.15: hírek, 58.25: hírek, 58.35: hírek, 58.45: hírek, 58.55: hírek, 59.05: hírek, 59.15: hírek, 59.25: hírek, 59.35: hírek, 59.45: hírek, 59.55: hírek, 60.05: hírek, 60.15: hírek, 60.25: hírek, 60.35: hírek, 60.45: hírek, 60.55: hírek, 61.05: hírek, 61.15: hírek, 61.25: hírek, 61.35: hírek, 61.45: hírek, 61.55: hírek, 62.05: hírek, 62.15: hírek, 62.25: hírek, 62.35: hírek, 62.45: hírek, 62.55: hírek, 63.05: hírek, 63.15: hírek, 63.25: hírek, 63.35: hírek, 63.45: hírek, 63.55: hírek, 64.05: hírek, 64.15: hírek, 64.25: hírek, 64.35: hírek, 64.45: hírek, 64.55: hírek, 65.05: hírek, 65.15: hírek, 65.25: hírek, 65.35: hírek, 65.45: hírek, 65.55: hírek, 66.05: hírek, 66.15: hírek, 66.25: hírek, 66.35: hírek, 66.45: hírek, 66.55: hírek, 67.05: hírek, 67.15: hírek, 67.25: hírek, 67.35: hírek, 67.45: hírek, 67.55: hírek, 68.05: hírek, 68.15: hírek, 68.25: hírek, 68.35: hírek, 68.45: hírek, 68.55: hírek, 69.05: hírek, 69.15: hírek, 69.25: hírek, 69.35: hírek, 69.45: hírek, 69.55: hírek, 70.05: hírek, 70.15: hírek, 70.25: hírek, 70.35: hírek, 70.45: hírek, 70.55: hírek, 71.05: hírek, 71.15: hírek, 71.25: hírek, 71.35: hírek, 71.45: hírek, 71.55: hírek, 72.05: hírek, 72.15: hírek, 72.25: hírek, 72.35: hírek, 72.45: hírek, 72.55: hírek, 73.05: hírek, 73.15: hírek, 73.25: hírek, 73.35: hírek, 73.45: hírek, 73.55: hírek, 74.05: hírek, 74.15: hírek, 74.25: hírek, 74.35: hírek, 74.45: hírek, 74.55: hírek, 75.05: hírek, 75.15: hírek, 75.25: hírek, 75.35: hírek, 75.45: hírek, 75.55: hírek, 76.05: hírek, 76.15: hírek, 76.25: hírek, 76.35: hírek, 76.45: hírek, 76.55: hírek, 77.05: hírek, 77.15: hírek, 77.25: hírek, 77.35: hírek, 77.45: hírek, 77.55: hírek, 78.05: hírek, 78.15: hírek, 78.25: hírek, 78.35: hírek, 78.45: hírek, 78.55: hírek, 79.05: hírek, 79.15: hírek, 79.25: hírek, 79.35: hírek, 79.45: hírek, 79.55: hírek, 80.05: hírek, 80.15: hírek, 80.25: hírek, 80.35: hírek, 80.45: hírek, 80.55: hírek, 81.05: hírek, 81.15: hírek, 81.25: hírek, 81.35: hírek, 81.45: hírek, 81.55: hírek, 82.05: hírek, 82.15: hírek, 82.25: hírek, 82.35: hírek, 82.45: hírek, 82.55: hírek, 83.05: hírek, 83.15: hírek, 83.25: hírek, 83.35: hírek, 83.45: hírek, 83.55: hírek, 84.05: hírek, 84.15: hírek, 84.25: hírek, 84.35: hírek, 84.45: hírek, 84.55: hírek, 85.05: hírek, 85.15: hírek, 85.25: hírek, 85.35: hírek, 85.45: hírek, 85.55: hírek, 86.05: hírek, 86.15: hírek, 86.25: hírek, 86.35: hírek, 86.45: hírek, 86.55: hírek, 87.05: hírek, 87.15: hírek, 87.25: hírek, 87.35: hírek, 87.45: hírek, 87.55: hírek, 88.05: hírek, 88.15: hírek, 88.25: hírek, 88.35: hírek, 88.45: hírek, 88.55: hírek, 89.05: hírek, 89.15: hírek, 89.25: hírek, 89.35: hírek, 89.45: hírek, 89.55: hírek, 90.05: hírek, 90.15: hírek, 90.25: hírek, 90.35: hírek, 90.45: hírek, 90.55: hírek, 91.05: hírek, 91.15: hírek, 91.25: hírek, 91.35: hírek, 91.45: hírek, 91.55: hírek, 92.05: hírek, 92.15: hírek, 92.25: hírek, 92.35: hírek, 92.45: hírek, 92.55: hírek, 93.05: hírek, 93.15: hírek, 93.25: hírek, 93.35: hírek, 93.45: hírek, 93.55: hírek, 94.05: hírek, 94.15: hírek, 94.25: hírek, 94.35: hírek, 94.45: hírek, 94.55: hírek, 95.05: hírek, 95.15: hírek, 95.25: hírek, 95.35: hírek, 95.45: hírek, 95.55: hírek, 96.05: hírek, 96.15: hírek, 96.25: hírek, 96.35: hírek, 96.45: hírek, 96.55: hírek, 97.05: hírek, 97.15: hírek, 97.25: hírek, 97.35: hírek, 97.45: hírek, 97.55: hírek, 98.05: hírek, 98.15: hírek, 98.25: hírek, 98.35: hírek, 98.45: hírek, 98.55: hírek, 99.05: hírek, 99.15: hírek, 99.25: hírek, 99.35: hírek, 99.45: hírek, 99.55: hírek, 100.05: hírek, 100.15: hírek, 100.25: hírek, 100.35: hírek, 100.45: hírek, 100.55: hírek, 101.05: hírek, 101.15: hírek, 101.25: hírek, 101.35: hírek, 101.45: hírek, 101.55: hírek, 102.05: hírek, 102.15: hírek, 102.25: hírek, 102.35: hírek, 102.45: hírek, 102.55: hírek, 103.05: hírek, 103.15: hírek, 103.25: hírek, 103.35: hírek, 103.45: hírek, 103.55: hírek, 104.05: hírek, 104.15: hírek, 104.25: hírek, 104.35: hírek, 104.45: hírek, 104.55: hírek, 105.05: hírek, 105.15: hírek, 105.25: hírek, 105.35: hírek, 105.45: hírek, 105.55: hírek, 106.05: hírek, 106.15: hírek, 106.25: hírek, 106.35: hírek, 106.45: hírek, 106.55: hírek, 107.05: hírek, 107.15: hírek, 107.25: hírek, 107.35: hírek, 107.45: hírek, 107.55: hírek, 108.05: hírek, 108.15: hírek, 108.25: hírek, 108.35: hírek, 108.45: hírek, 108.55: hírek, 109.05: hírek, 109.15: hírek, 109.25: hírek, 109.35: hírek, 109.45: hírek, 109.55: hírek, 110.05: hírek, 110.15: hírek, 110.25: hírek, 110.35: hírek, 110.45: hírek, 110.55: hírek, 111.05: hírek, 111.15: hírek, 111.25: hírek, 111.35: hírek, 111.45: hírek, 111.55: hírek, 112.05: hírek, 112.15: hírek, 112.25: hírek, 112.35: hírek, 112.45: hírek, 112.55: hírek, 113.05: hírek, 113.15: hírek, 113.25: hírek, 113.35: hírek, 113.45: hírek, 113.55: hírek, 114.05: hírek, 114.15: hírek, 114.25: hírek, 114.35: hírek, 114.45: hírek, 114.55: hírek, 115.05: hírek, 115.15: hírek, 115.25: hírek, 115.35: hírek, 115.45: hírek, 115.55: hírek, 116.05: hírek, 116.15: hírek, 116.25: hírek, 116.35: hírek, 116.45: hírek, 116.55: hírek, 117.05: hírek, 117.15: hírek, 117.25: hírek, 117.35: hírek, 117.45: hírek, 117.55: hírek, 118.05: hírek, 118.15: hírek, 118.25: hírek, 118.35: hírek, 118.45: hírek, 118.55: hírek, 119.05: hírek, 119.15: hírek, 119.25: hírek, 119.35: hírek, 119.45: hírek, 119.55: hírek, 120.05: hírek, 120.15: hírek, 120.25: hírek, 120.35: hírek, 120.45: hírek, 120.55: hírek, 121.05: hírek, 121.15: hírek, 121.25: hírek, 121.35: hírek, 121.45: hírek, 121.55: hírek, 122.05: hírek, 122.15: hírek, 122.25: hírek, 122.35: hírek, 122.45: hírek, 122.55: hírek, 123.05: hírek, 123.15: hírek, 123.25: hírek, 123.35: hírek, 123.45: hírek, 123.55: hírek, 124.05: hírek, 124.15: hírek, 124.25: hírek, 124.35: hírek, 124.45: hírek, 124.55: hírek, 125.05: hírek, 125.15: hírek, 125.25: hírek, 125.35: hírek, 125.45: hírek, 125.55: hírek, 126.05: hírek, 126.15: hírek, 126.25: hírek, 126.35: hírek, 126.45: hírek, 126.55: hírek, 127.05: hírek, 127.15: hírek, 127.25: hírek, 127.35: hírek, 127.45: hírek, 127.55: hírek, 128.05: hírek, 128.15: hírek, 128.25: hírek, 128.35: hírek, 128.45: hírek, 128.55: hírek, 129.05: hírek, 129.15: hírek, 129.25: hírek, 129.35: hírek, 129.45: hírek, 129.55: hírek, 130.05: hírek, 130.15: hírek, 130.25: hírek, 130.35: hírek, 130.45: hírek, 130.55: hírek, 131.05: hírek, 131.15: hírek, 131.25: hírek, 131.35: hírek, 131.45: hírek, 131.55: hírek, 132.05: hírek, 132.15: hírek, 132.25: hírek, 132.35: hírek, 132.45: hírek, 132.55: hírek, 133.05: hírek, 133.15: hírek, 133.25: hírek, 133.35: hírek, 133.45: hírek, 133.55: hírek, 134.05: hírek, 134.15: hírek, 134.25: hírek, 134.35: hírek, 134.45: hírek, 134.55: hírek, 135.05: hírek, 135.15: hírek, 135.25: hírek, 135.35: hírek, 135.45: hírek, 135.55: hírek, 136.05: hírek, 136.15: hírek, 136.25: hírek, 136.35: hírek, 136.45: hírek, 136.55: hírek, 137.05: hírek, 137.15: hírek, 137.25: hírek, 137.35: hírek, 137.45: hírek, 137.55: hírek, 138.05: hírek, 138.15: hírek, 138.25: hírek, 138.35: hírek, 138.45: hírek, 138.55: hírek, 139.05: hírek, 139.15: hírek, 139.25: hírek, 139.35: hírek, 139.45: hírek, 139.55: hírek, 140.05: hírek, 140.15: hírek, 140.25: hírek, 140.35: hírek, 140.45: hírek, 140.55: hírek, 141.05: hírek, 141.15: hírek, 141.25: hírek, 141.35: hírek, 141.45: hírek, 141.55: hírek, 142.05: hírek, 142.15: hírek, 142.25: hírek, 142.35: hírek, 142.45: hírek, 142.55: hírek, 143.05: hírek, 143.15: hírek, 143.25: hírek, 143.35: hírek, 143.45: hírek, 143.55: hírek, 144.05: hírek, 144.15: hírek, 144.25: hírek, 144.35: hírek, 144.45: hírek, 144.55: hírek, 145.05: hírek, 145.15: hírek, 145.25: hírek, 145.35: hírek, 145.45: hírek, 145.55: hírek, 146.05: hírek, 146.15: hírek, 146.25: hírek, 146.35: hírek, 146.45: hírek, 146.55: hírek, 147.05: hírek, 147.15: hírek, 147.25: hírek, 147.35: hírek, 147.45: hírek, 147.55: hírek, 148.05: hírek, 148.15: hírek, 148.25: hírek, 148.35: hírek, 148.45: hírek, 148.55: hírek, 149.05: hírek, 149.15: hírek, 149.25: hírek, 149.35: hírek, 149.45: hírek, 149.55: hírek, 150.05: hírek, 150.15: hírek, 150.25: hírek, 150.35: hírek, 150.45: hírek, 150.55: hírek, 151.05: hírek, 151.15: hírek, 151.25: hírek, 151.35: hírek, 151.45: hírek, 151.55: hírek, 152.05: hírek, 152.15: hírek, 152.25: hírek, 152.35: hírek, 152.45: hírek, 152.55: hírek, 153.05: hírek, 153.15: hírek, 153.25: hírek, 153.35: hírek, 153.45: hírek, 153.55: hírek, 154.05: hírek, 154.15: hírek, 154.25: hírek, 154.35: hírek, 154.45: hírek, 154

-HIREK-

5713 Av 19, péntek
1953 július 31.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem: 7.00
Tel Aviv: 7.18
Haifa: 7.15

5713 Av 20, szombat
1953 augusztus 1.
Heti szakasz: Ekev.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem: 8.18
Tel Aviv: 8.14
Haifa: 8.22

Előfizetési díj beföldre,
egy hónapra IL. 2.100
Fiókok:
Haifa, Shapira 13., telefon 2453.,
POB 4094.

Jeruzsálem, Ben Jehuda 2. szám
(kapu alatt).
Videkl országos fémegbiztosi:
Alexander könyvkiadó- és
lapterjesztő-vállalat, Tel Aviv,
Smarjahu Levin-u. 14.

Százötven film fekszik a vámhivatalban. Sok izraeli mozi részére komoly problémát jelent, hogy mintegy 150 amerikai film, köztük a legújabb hollywoodi alkotások, már több mint négy hónapja a vámhivatalban hever. A kormány ugyanis azt követelte a filmimportőröktől, hogy bizonyos számlákat fizessenek előre a bemutatásra kerülő filmek várható jövedelméből. A filmprevezők ezzel szemben azt állították, hogy a filmek bevételeiből fizetik a jövedelmi adót és nem hajlandók újabb adóemeltet magukra vállalni. Ebben a kérdésben nemrégben Izraelben járt az amerikai filmgyárak kartelljének egyik megbízottja és eredménytelen tárgyalásokat folytatott a pénzügyi minisztériummal. A filmterjesztők közben azt az ajánlatot tették, hogy 15 fontot fizetnek minden fehér-fekete film kilójáért, a vámon azonban 25 fontot követel, amit a terjesztők nem akarnak elfogadni. Ezek a nehézségek okozták, hogy az izraeli premier-mozik nagyrésze európai filmeket játszik. Ha rövidesen nem történik megegyezés a vámnál fekvő filmek felszabadítása ügyében, a mozik igen súlyos repertoár-probléma elé kerülnek.

Uj titkárok a fémipari szakszervezetben. A fémipari szakszervezet utjonnan megválasztott vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen megválasztották az új titkárokat. Elhatározták, hogy a titkárok számát ötről (három Mápám, 2 Mápáj) háromra redukálják. Mindhárom új szakszervezeti titkár a Mápáj tagja. A Mápám csak akkor delegálhat titkárt, ha a gyakorlati munka újabb munkacsoport bevonását is megköveteli. A Mápám a határozatot megfellebbezte a Hiszdatrut ellenőrző bizottságához, mert a három titkári állás közül egyet magának követel.

Ros Hásáná üdvözléket szept. 4-ig bezárólag vesztnek fel közlésre. A legkisebb üdvözlét megjelenési díja 3 font 700 mil (rendes ár, minden felár nélkül). Kijelje be már most Ros Hásáná üdvözléteit.

Dr. Vig Kálmán orvosi rendelését áthelyezte Haifán: Nordau-u. 24. - Tel. 3171 és 6811.

A szövetségi mozgalom válsága. A szövetségi mozgalom átvonuló válság nyomán, súlyos viszály tört ki a Szövetkezeti Központ tagjai között. A főtájkarság három tagja bojkottálja a központ üléseit. Az ellenzéki csoport vezetője, S. Goren, aki súlyos vádakkal illeti J. Kicisz főtájkárt. Goren szerint Kicisz az oka annak, hogy a központ kötelekéhez tartozó 350 szövetségi csoport szervezeti ügyeit elhanyagolták. J. Ritov, a Szövetkezeti Központ elnöke hosszabb ideig távol tartotta magát a viszálytól, míg végül Kicisz mellé állt és ennek következtében S. Goren, valamint másik két fontos személyiség, akiknek nevét nem közölték, távolmaradnak a szövetségek ügyeinek irányításától.

A hadbiróság az angol bűnügyi perrendtartás utvesztőiben

Ben Gurion indokolja meg...

A terrorszervezet hadbirósági tárgyalásán tegnap újra felmerült Jehosafat Givon kihallgatásának kérdése. A védők azt állították, hogy Givon nem tehet vallomást csak két esetben: vagy, ha előbb ítélik meg, vagy, ha az ügyészség elejti ellene a vádat. Cohen főügyész felette és így nem szerepel többé a perben, vagypedig, ha az ügyészség elejti ellene a vádat. Cohen főügyész ezzel szemben úgy érvelt, hogy az ügyészség a perrendtartás szerint nem ejtheti el a vádat olyan vádlott ellen, aki beismerő vallomást tett. Az a tilalom pedig, amely szerint vádlott nem tehet vallomást vádlott-társa ellen, csak jogszokás, nem pedig törvény és így a hadbiróság meghallgathatja a tanuvallo mást.

A hadbiróság több, mint egy óra tanácskozás után úgy határozott, hogy nem hallgatja ki tanuként Jehosafat Givont. Ha a vád képviselője a vallomást mégis fontosnak tartja, a hadbiróság két alternatívára lát lehetőséget: vagy különítményt hoz fölötte, vagypedig az ügyészség elejti ellene a vádat. A hadbiróság véleménye szerint az ügyészségnek erre lehetősége van, mindaddig, amíg a vádlottat el nem ítélik.

Chajim Cohen főügyész

péntekig haladékot kért,

hogy a felvetett két alternatíva között választhatson.

Időközben Samuel Tamir ügyvéd Jisráél Cheruti vádlott nevében semmisségi panasszal fordult a jeruzsálemi felsőbirósághoz, kérve, idézzék a miniszterelnököt és az állami főügyészt és utasítsa őket annak indoklására, miért közölték a hivatalos lapban olyanértelmű rendeletet, amely 16 embert, köztük Cherutit, terrorista szervezet tagjainak minősítette. Az ügyvéd rámutatott arra, hogy a terroristáként megjelölt emberek közül három ellen a rendőrség

egyáltalában nem indított eljárást, három ellen pedig a rendes bűnügyi törvények alapján folyik az eljárás a jeruzsálemi törvényszékben.

A beadvány szerint a sérelmezett rendelet megjelenése nem volt törvényes. A rendelet eleve a terrorizmus vádjával illeti a rendeletben felsorolt személyeket, holott a hadbirósági tárgyaláson éppen azt igyekeznek bizonyítani ellenük, hogy egy terrorista szervezethez tartoznak.

Tamir ügyvéd hasonló beadványt intézett a felsőbirósághoz Ábrahám Mendel vádlott nevében is.

Az „élelmiszer-csomagok csatája” Berlinben

Grotewohl hajlandó megvásárolni az amerikai élelmiszert... Munkások tüntető menetben készülnek felvonulni a csomagokért

Berlin (UP). A Nyugat-Berlinben folyó amerikai élelmiszer-csomagokhoz való politikai probléma méreteit öltötte magára. Valóságos propagandaháború alakult ki körülötte, amely újabb feszültséget idézhet elő a két blokk között. Grotewohl kelet-német miniszterelnök tegnapi rádióbeszédében felajánlotta,

15 millió dollár értékű élelmiszert vásárolni Amerikától „világpiaci áron”.

de követelte, hogy az amerikaiak hagyják abba az élelmiszer-csomagok kiosztását, amely szerinte nem egyéb, mint provokáció. A kelet-német parlament tegnap jóváhagyta a kormány határozatát, amellyel elutasította az Amerika által fel-

EISENHOWERNEK SIKERÜLT MEGAKADÁLYOZNI

a külföldnek szánt segély radikális csökkentését

Washington (UP). — Eisenhower elnöknek személyes beavatkozása nyomán sikerült megakadályoznia, hogy az amerikai parlament jelentős mértékben csökkentse a külföldnek szánt segélyt. A szenátus 68 szavazattal 10 ellenében négy és félmilliárd dollárt szavazott meg a külföldi segély céljaira. Ebben a keretben 140 millió dollárt juttatnak Izraelnek, Perzsiának és az arab államoknak, „külön gazdasági segély” címén.

A szenátus által megszavazott összeg 550 millió dollárral magasabb, mint amennyit a képviselők házigyott jóvá, míg a kormány által beterjesztett eredeti

javaslat 5100 millió dollárról szólt.

A segélyprogram ellenzők még az utolsó pillanatban megkísérelték, hogy további félmilliárd dollárral csökkenték a segélyprogramot, de a kormány és a vezető táborkok figyelmeztetésével nyilván erős benyomást gyakoroltak a szenátus tagjaira. A szavazás nem pártvonal szerint folyt le. A demokrata szenátorok nagy többsége is a kormányjavaslatot támogatta.

A képviselőház négyórás vita után jóváhagyta Eisenhower elnök javaslatát, hogy 100 millió dollár értékű élelmiszerfőlölséget ingyenesen bocsássonak élelmiszerhiányban szenvedő országok rendelkezésére.

Az alsóház határozata szerint oly államok is részesülhetnek ebben a segélyben, amelyek nem tartanak fenn baráti kapcsolatot Amerikával.

Izrael 70 millió dollár

Washington, (STA). — Az

amerikai alsóház 11 és a szenátus 9 tagjából álló bizottság ma kezdte meg a közlekedési államok rendkívüli segélyének kérdésében felmerült differenciák elsimítását. Míg a négy é. félmilliárdos segélyösszeg keretében az alsóház 120 millió dollárt szavazott meg a közlekedési államok számára, a szenátus tegnapi ülésén 140 millióra emelte az összeget. Valószínűnek tartják, hogy a bizottság munkája eredményeként kompromisszumos megoldás jön létre az alsóház és a szenátus között, de az is lehetséges, hogy a szenátus álláspontját fogják elfogadni, tehát, hogy a szükséges 20 millió dolláros megtakarítást a katonai segély, nem pedig a gazdasági segély csökkentésével érik el. Mértékadó helyen céloztak arra, hogy a segélyösszeget ebben az évben is orosz katonák fogják elosztani Izrael és a többi arab államok között. Eszerint Izrael a jelek szerint az idén 70 millió dollár segélyt kap az Egyesült Államoktól, ugyanannyit, mint a két előző alkalommal.

Megdragut a városközi taxi

A közlekedésügyi minisztérium tegnap rendeletileg megszüntette a városközi taxi-díjszabás ellenőrzését. A rendelet kiadását megelőző tárgyalások során a taxivállalatok kötelezték magukat, hogy az árakat csak 10 százalékkal fogják emelni. Az árak egységesek lesznek, azaz hétköznapon és péntek este, illetve ünnepek előestéjén ugyanaz a tarifa lesz érvényben. A taxivállalatok azt is elfogadták, hogy az ármelekre vonatkozólag a jövőben is ki fogják kérni a közlekedésügyi minisztérium előzetes engedélyt.

Aba Even Izraelbe jön, tanácskozásra

Az arabok ismét fel akarják vetni az UNO előtt „Palesztina” kérdését

Aba Even, Izrael washingtoni nagykövete az UNO rendkívüli közgyűlése után, tehát valószínűleg a jövő hónapban, Izraelbe indul, hogy megbeszéléseket folytasson a külügyminiszterrel az időszerű politikai kérdésekről, különösen pedig az UNO szeptemberben kezdődő rendes közgyűlésének napirendjéről.

A napirenden szerepel az arab menekültek segélyezéséről szóló jelentés. — Az UNO házszabályai szerint azonban augusztus 15-ig lehetőség van arra, hogy egyes államok további napirendi pontokat vétessejenek fel, anélkül, hogy ehhez a tagállamok kétharmadának szavazatára szükség volna. A külügyminisztérium értesülései szerint az arabok újra fel akarják vetni Palesztina kérdését, különös

tekintettel a határookra és a menekültekre. Egyes washingtoni körök azt tanácsolták nekik, hogy elégedjenek meg a jeruzsálemi kérdés firtatásával. Az arab államok azért helyezik előnybe a menekültek problémáját, mert ebben a kérdésben inkább tudják felkelteni egyes UNO-tagállamok rokonszenvét.

Aba Even érkezése után

fogják megállapítani az izraeli küldöttség összetételét a szeptemberi UNO-közgyűlésre. Mose Sárét külügyminiszter ebben az évben is szeretne egy képviselőt csatolni a küldöttséghez és a kláncionisták között keres megfelelő jelöltet. A külügyminiszter csak akkor fog résztvenni a közgyűlésen, ha a Palesztina-kérdés valóban napirendre kerül.

Szedhet-e Jeruzsálem adót disznóhus után?

A vallási bizottság: nem! A jogügyi bizottság: igen!

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A jeruzsálemi városi tanácsot érdekes probléma foglalkoztatja. A vallási ügyekkel foglalkozó bizottság ülésén felmerült az a kérdés, összeegyeztethető-e Jeruzsálem jellegével hogy a sertéshús egészségügyi ellenőrzése címén illetéket szedjenek a megszárazékektől. A bizottság úgy döntött, hogy ez nem fér össze Jeruzsálem szellemével és

utastította a városi adóhivatalt, hogy ne hajtsa be többé ezt az illetéket. A városi jogügyi bizottság ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vallási bizottságnak nem áll jogában megfosztani a városot egyik jövedelmi forrásától. Így a város nem is szakított meg ennek az illetéknek a beszedését, míg nem most a vallásiügyi bizottság újra felvetette a kérdést és követelte, hogy a

Beregi Ármín emlékest (ázkár)

A Szochnut szervezési osztálya, a Makkabea, HOH és Bné Herzl együttesen csütörtökön, augusztus hó 6-án este 8 órakor a KKL nagyteremben (Tel-Aviv, Schapira utca 11.) Beregi Ármín, a nagy cionista vezér halálának 30-ik napján emlékestet tart. Az emlékművet meggyújtja: Dr. Jordán Viktor. Felszólalnak: Dr. Leo Lauterbach, a Szochnut szervezési osztály vezetője, dr. Frenkel Jenő, Avigdor Haméiri, Bisseliches Mose, dr. Cvi Zehavy. Beregi Ármín művelői felolvas: Speter-Kahan Éva, Beregi Oszkár: Ezékiel próféta látomása a csontokról (hangfelvétel). El mále ráchámim: Jozsef Ben Baruch. — Kérjük a barátok és tisztelők minél nagyobb számban való megjelenését.

Egyiptomi — jugoszláv kereskedelmi szerződés

Kairó, (UP). Mahmud Fauzi külügyminiszter és a ség vezetője, F. Laszkovak jugoszláv gazdasági küldött-ternap aláírták Egyiptom és Jugoszlávia egy évre megkötött kereskedelmi szerződését.

Kölcsönt ad Petach-Tikván
minden értékre: Lombard Guttman-u. 1
(*) (9-1, 5-7.) Vezető: Schwimmer Endre.

LOMBARD
kölcsönt ad
HACAFON 32
T. A. ALLENBY
Mugrályban szemben,
ékszerre, Milye Amáni könyvtárra.
(9-1, 4-6-ig)

„AMIDAR” közleményei
Az „Amidar” most eladja a bérlakásokat a bérlőknek.
Annak érdekében, hogy megkönnyítsék a bérlőknek lakásuk megvásárlását, az illetékes alacsony árakat és kedvező fizetési feltételeket állapítottak meg. Aki készpénzzel fizet, rendkívüli kedvezményekben részesül, viszont, akinek nem áll módjában készpénzben fizetni, szintén lehetőséget kap arra, hogy kedvezményes fizetési feltételek mellett vásárolja meg a lakását.
A lakás megvásárlása — illetve a tulajdonjog — a stabilitás érzését adja annak, aki a lakásban lakik. Ugyanakkor lehetővé teszi, hogy az illető a család növekedése folytán felmerülő túlszűfultság problémáját is megoldja. Minthogy a lakás a tulajdonát képezi, tetszése szerint hozzáépíthet és bővítheti azt.
Sok új olé használja most ki az „Amidar” által nyújtott alkalmat és minden hónapban sokszáz bérlő vásárolja meg a lakását. Aktik most igyekeznek megvásárolni lakásukat, olyan kedvezményes feltételekhez jutnak, amilyeneket a jövőben talán az „Amidar” nem fog adni, minthogy nem is kötelezte magát arra, hogy örök időkre respektálja azokat a feltételeket, amelyeket most állapítottak meg a bérlakások kiadásával kapcsolatban.